

SAFE Magasinet

Nr. 1 – 2003

Innhold:

<u>SIDE</u>	<u>INNHOOLD</u>	<u>SKREVET AV:</u>
Side 1 – 2	”Hvordan syns vi det har gått?”	Mette Møllerop
Side 3 – 4	Endelig en samlende politisk streik!	Terje Nustad
Side 5 – 25	Fantastisk oppslutning om den politiske streiken!	Mette Møllerop
Side 26 – 27	Modig politisk lederskap etterlyses...	Kari Bukve
Side 28 – 36	Suksessprosjekt med bare vinnere!	Mette Møllerop
Side 37	Trondheims- konferansen 2003	Kari Bukve
Side 38 – 40	Trondheimskonferansen	Kari Bukve
Side 41 – 48	Nytt fra klubber og bedrifter	Mette Møllerop
Side 49	Veslefrikk	Mette Møllerop
Side 50 – 51	Når våkner fagbevegelsen fra tornerose-søvn?	Mette Møllerop
Side 52 – 54	Nytt helikopterutvalg	Mette Møllerop
Side 55 – 56	det juridiske HJØRNE – Bedriftsforsamling	Mette Møllerop
Side 57	Årets lønnsoppgjør på YS/NHO området startet fredag 7.mars	Mette Møllerop

”Hvordan syns vi det har gått?”

Skrevet av: Mette Møllerop

De nyansattes opplevelse av overtakelsesprosessen var målet med kartleggingen. Intervju ble valgt som metode, og tidsrammen lå på en time.

- Vi valgte ustrukturert intervju for å få de ansatte til å legge fram det som var viktig, forteller Mette-Lene Berger som var ansvarlig for kartleggingsprosjektet. – Folk oppfattet det som positivt. Det styrket opplevelsen av egenverdi å fritt kunne formidle sine inntrykk og bli lyttet til. Når flere hundre arbeidstakere skal skifte arbeidsgiver, er det naturlig nok stor interesse rundt gjennomføringen av prosessen. Grundig planlegging av aktiviteter, åpenhet og høy grad av involvering var viktige faktorer og inngikk i en liste med såkalte suksesskriterier.

Innfridde forventninger?

For dem som opplevde overgangen fra Saga til Hydro, var denne overtakelsen klart mer positiv. Et viktig stikkord har vært involvering. Jo større grad av involvering, jo bedre har overtakelsesprosessen vært. Dette gjelder både generelt og spesielt for den enkeltes stilling og arbeidssituasjon. Et dilemma har vært muligheten til involvering kontra opprettholdelse av ordinær drift. De daglige arbeidsoppgavene har gitt mindre tid og anledning til å kunne involvere seg. Særlig på sokkelen var dette tydelig: ”Her går driften som normalt og vi har ikke hatt tid og interesse av å engasjere oss så mye på overtakelsen”.

- I Visund opplevde de at prosessen kom litt plutselig og involveringen ble noe ”bratt”, sier Mette-Lene Berger. De mente at de hadde blitt skjermet lenge, men sa at da de først satte i gang, var de ”supermotiverte”.

Alle var ikke like fornøyd i Visund, viser rapporten.

- Staben i Visund opplevde prosessen mer negativ enn andre. Denne følelsen er ikke knyttet til selve overtakelsesprosessen, men går på stilling og arbeidssituasjon. Kommentarer som ”vi ble oppløst og spredd rundt og stemningen er dårlig”, ”det har vært lite eller ingen involvering med hensyn til stilling og plassering – jeg er tilbake der jeg var for lenge siden”, er eksempler på deres opplevelse.

Mest framtrødende var misnøyen ”blant dem som hadde hatt ledende stillinger i Saga, ”gått ned et hakk” i Hydro og nå ytterligere ned i Statoil.” Har noen tatt vare på våre interesser, spurte de.

Informasjon

Informasjonsdelen ble oppsummert som meget god. Utsagn som ”det var nesten for mye – jeg kunne ikke absorbere mer” og ”hvis jeg ikke fikk nok info så er det min egen feil” bekrefter inntrykket. Selv om informasjonsdelen fikk veldig god tilbakemelding, kom det også enkelte kritiske kommentarer .

Mette-Lene Berger: - Ja, OPO fikk kritikk for å trekke seg tilbake på slutten av prosessen. Tidsmessig snakker vi om siste halvdel av høsten og fram til overtakelsen. Dette var en periode da folk ønsket at OPO skulle være til stede.

Hvorfor det?

- Argumentene som ble brukt, var at de ansatte hadde trengt trygghet, synlighet, oppfølging og mer informasjon.

Njål Gjedrem: - Det var et bevisst valg fra vår side. På det tidspunktet var folk kommet inn i Statoil. Da kunne vi ikke komme imellom.

Mette-Lene Berger: - Likevel hadde folk fortsatt behov for støtte. I tillegg hadde de forventninger om noe mer. Jo nærmere en kom overtakelsesdagen, jo mer informasjon og støtte følte en at en trengte. Folk ble skeptiske fordi forventninger ikke ble innfridd.

Svein G. Larsen: - Det var vårt poeng at vi ikke skulle trø noen på tærne. 1.januar var det formelle tidspunktet og vi måtte ikke begynne overtakelsen før dette tidspunktet var kommet. Vi følte at det ville ha skjedd hvis vi hadde fortsatt. Derfor trakk vi oss heller litt tilbake på slutten, etter at folk hadde gjort sine valg.

Mette-Lene Berger: - En annen viktig sak å nevne, er at det ikke var noen forskjell mellom ansattes plassering i organisasjonen og hvor fornøyd de var med informasjonen.

Hovedtinntrykket er også at hvis folk følte at noe var meget bra, var det disse som var mest fornøyd med hele prosessen og motsatt.

Synlighet

I rapporten har "synlighet" fått et eget kapittel. Det begrunnes slik: "Grunnen til dette er at det var mange som fokuserte på dette som en viktig grunn til at de enten er fornøyde med prosessen, eller at de ikke er fornøyde. Synlighet ligger i grenselandet mellom informasjon og involvering. Det dreier seg om Statoils synlighet og det dreier seg om at de ansatte føler at de har vært synlige og "hvorvidt de føler at de har blitt sett og hørt."

Mottakelsen med tale fra Olav Fjell, bannere og mappe på kontoret ble av alle oppfattet som veldig positivt. Det var også mange som trakk frem at de hadde blitt tatt godt i mot av Statoilansatte, og at det varmet spesielt. Kommentarer som: "jeg tror de har fått beskjed om å ta ekstra godt vare på oss, fordi de er så veldig hjelpelige og hyggelige" og "jeg pleier å si at jeg er en av de nye fra Hydro og da får jeg ekstra god service" illustrerer dette."

- Noen av dem jeg snakket med hadde hatt forventninger om at det skulle komme folk rundt for å se at alt fungerte greit og at de hadde fått installert seg, sier Mette-Lene Berger. Da dette ikke skjedde, uttrykte disse skuffelse over dette. Fra Statoil sin side skulle oppnevnte faddere ta seg av denne oppgaven. Derfor var det selvfølgelig heller ikke meningen at det skulle gå folk rundt til alle de nyansatte.

Njål Gjedrem: - Ja, alle Hydrofolkene hadde egne faddere. Disse skulle hjelpe de nyankomne med å finne seg til rette, gi råd og veiledning, svare på spørsmål eller finne de personene i systemet som kunne svare. Det er vel sannsynlig at noe av kritikken kan komme av at ikke alle fadderne gjorde like god jobb.

Mette-Lene - Det handler om forventningsavklaring, og det er kanskje ikke like lett å vite hva hver enkelt forventer i denne situasjonen.

Kultur

Hva med kulturen. Møtte de nyansatte de "fryktede" kulturforskjellene ute?

- De som var fornøyd, ga ros for ydmykhet i Statoil, poengterer Mette-Lene Berger. – Det var ikke tendenser til noen stil å la "slik gjør vi i Statoil, sånn er det her. Det var heller: hva synes du? Et av svarene som var ganske representativt var slik: "Vi kom ut på plattformen og ja, vi så et nytt skilt, men vi jobbet jo med de samme tingene". På Visund sa folk: "Jeg liker ikke at du snakker om de og vi eller Statoil eller Hydrofolk – vi er alle Visundfolk!"

Njål: Vi fikk i grunnen oppsiktsvekkende svar. Folk sa nemlig at da de hadde tatt sitt valg, ville de bli "Statoilfolk". Før var de "Hydrofolk", men nå var altså tida kommet for et skifte. Vi synes det var svært overraskende!

Mette-Lene Berger: - Mesteparten av landorganisasjonen til Snorre er uforandret og de ansatte jobber mer eller mindre med de samme prosjekter og med de samme folkene. De fleste her mener overgangen har gått greit. På Snorre A ble så godt som alle de ansatte med over til Statoil, så organisasjonen er derfor nesten uforandret. Imidlertid fikk organisasjonen en del nye ledere fra Statoil, og denne konstellasjonen er oppsummert som vellykket.

Konklusjon

Fra rapporten: "De ansatte har opplevd prosessen som vellykket mye på grunn av informasjon, involvering og synlighet, derfor anbefales det at disse nøkkelfaktorene legges på minnet. OPO prosjektet har i så måte gjort mye riktig og det synes i stor grad å skyldes at man har brukt god tid og satset mye på informasjon og involvering. De ansatte har fått trygghet og forutsigbarhet gjennom dette og dermed fått lov til å konsentrere seg om det de vil, nemlig arbeidet sitt:"

Fra Odd Moen, nestleder i SaF kom også en positiv tilbakemelding: - Dere, altså arbeidsgiverrepresentantene, la opp til en stor grad av medvirkning fra fagforening og vernetjeneste. Faktisk mer enn vi hadde kapasitet til å følge opp. Det ble et meget vellykket prosjekt, og det er det ingen selvfølge at det alltid blir i denne industrien.

Svein G. Larsen: - Jeg har lyst til å avslutte denne oppsummeringen med å gi ros til de ansatte for å ha tatt i mot Hydrofolkene på en veldig bra og positiv måte.

Takk for innsatsen og spesielt takk til de tillitsvalgte!

Endelig en samlende politisk streik!

Skrevet av: Terje Nustad

Fagbevegelsen begynner å se nødvendigheten av å stå samlet for å kunne møte alle de utfordringer som det norske velferdssamfunnet trues med. De norske politikerne fører den mest markedsliberalistiske politikken i Europa. Politikernes ansvarsfraskrivelse gjemmes vekk i eksterne forhold tilknyttet EØS-avtalen og EU-direktiv, arbeidstakernes lønnsvilkår som igjen får skylden for en høy rente og kronekurs. Konsekvensene av denne politikken begynner nå å bli mer og mer synlig, noe vi også har erfart i utviklingen av vår oljevirkosomhet. Kontraktene for Kvitebjørn og Snøhvit har havnet i Spania hos selskapet Dragados. Aker/Kvæerner sine verftsarbeidere i Egersund og Stavanger mistet derved hardt tiltrengte kontrakter. Til tross for at staten fortsatt eier 88% av Statoil, så vil de ikke bruke selskapet til å ta samfunnsøkonomiske hensyn. Staten og Statoil, med Olav Fjell i spissen, er langt mer opptatt av hva børsmeaglerne måtte mene om verdien av selskapet.

De som hevder at norsk industri tapte i en reell konkurransesituasjon med de spanske, vil ikke forholde seg til realitetene. EU-markedet som vi er tvunget til å være en del av, er ikke et homogent marked der alle konkurrer på like forhold. Det spanske samfunn er helt forskjellig i fra det norske, lønningene er lavere og har alltid vært det, skatter og avgifter er lavere, prisnivået på boliger og alle andre livsnødvendige ytelser og varer er lavere. Tidligere så kunne en kompensere noe av denne forskjellen med effektivitet, men den teknologiske og samfunnsmessige utvikling har minimalisert dette. Spania er også et land som er i en oppbyggingsfase til "EU-standard" der flere økonomiske virkemidler benyttes. OFS tror at disse midlene kommer slike prosjekter til gode via omveier. Disse forhold i kombinasjon, gjør det mulig for spanjolene å legge inn et anbud som etter sigende skal være 50-% lavere enn de norske.

I alle år har intensjonen om at norsk oljeindustri skulle komme hele det norske samfunn til gode ligget forankret i Petroleumsloven. Har norske politikere forlatt denne intensjon? OFS er sikker på at hvilket som helst EU-land ville ha "styrt" disse kontraktene inn i egen industri. Norge har nå forlatt en aktiv sysselsettingspolitikk for å videreutvikle næringen og for å dempe arbeidsledigheten. Merkelig nok har våre politikere akseptert Statoils strategi om at 60% av leveransene til Snøhvit-prosjektet skulle gå til utlandet.

Rederne truer med utflagging da de ønsker skattelettelse på lik linje med EU, det betyr nettolønnsordninger. Flere av de norske rederne kan vise til gode resultater, men det er ikke godt nok. Selv rederiet Eidesvik som tidligere har markedsført seg som et rederi med bare norske sjøfolk, planlegger en storstilt utflagging. Samme rederi har greid å "presse" sine lokale tillits-valgte i sjøfartsorganisasjonene til å akseptere et månedlig lønnskutt på kr 1700,-. Rederne er frekke nok til å forvente at myndighetene bidrar med det samme beløp. Politikerne har så langt ikke villet gripe fatt i problemstillingen. Høyre, som flagget dette som en fanesak under valgkampen, sitter nå rådløse med hendene i fanget selv i regjeringssposisjon.

Leteaktivitetene er redusert dramatisk, letebudsjettene blir ikke brukt og tusenvis av arbeidsplasser går tapt. Myndigheter og næringen mangler langsiktige perspektiver og hele sokkelen virker som den er i en forvittringsfase. Dette i en tid hvor næringen tjener penger som aldri før, titalls millioner ruller inn og ingen reagerer. Til tross for verdensrekord i inntjening, så er ikke det godt nok og krisemaksimeringen fortsetter. Norsk oljeindustri står snart tilbake uten troverdighet, og hvilken norsk ungdom vil satse på en slik næring?

Denne politikken følger Statoil opp når de nå ønsker å sette ut haleproduksjon til 2014 på Veslefrikk. De Statoil-ansatte har igjennom et prosjekt sagt at de kan spare 30% av kostnadene i denne fasen. Aker/Kværener parerer, og da uten dokumentasjon, om at de kan spare 50%. Olav Fjell skyver så lisenseierne foran seg og sier nei til sine egne ansatte. Uken etter sier imidlertid lisenseierne at de har tro på de ansattes forslag. Fjell sier nå nei til både sine egne ansatte og lisenseierne. Olav Fjell sin julehilsen medfører ikke riktighet, de Statoilansatte er IKKE selskapets viktigste ressurs. Siste ord er ikke sagt i denne saken, de ansatte vil forfølge saken og første instans er Statoils styre. Lykke til Stein!

Når en analyserer dette råde spillet, så kan en trekke slutningen at det som de Aker/Kvæerner-ansatte ble rammet av i fra Dragados, vil nå Aker/Kvæerner ramme de Statoilansatte med. Det er ikke bare Statoil som driver et arbeidstagerfiendtlig spill, alle oljeselskapene på norsk sokkel støtter opp om dette. De ansatte i BP/AMOCO er heller ikke selskapets viktigste ressurs. Gyda skal selges først og de ansatte flagges ut til et selskap i Aker/Kvæerner sfæren

Politikerne har blitt forledet til å tro at ved å endre norsk oljepolitikk til den britiske, så vil staten kunne tjene ytterligere et titalls milliarder. Selv OD v/Gunnar Berge har mistet perspektivene og lovpriser utviklingen. De engelske oljearbeiderne vi har snakket med rister på hodet og sier "Welcome to Hell".

Det er denne politikken, eller den manglende politikken, som utløste den politiske streiken 28. februar i flere sentrale fagforbund i oljevirksomheten. Endelig er det flere enn OFS som ser konsekvensene av internasjonaliseringen av norsk oljeindustri.

Terje Nustad

Leder

Fantastisk oppslutning om den politiske streiken!

Skrevet av: Mette Møllerop

Totalt streiket rundt 40.000 fagorganiserte i en tre timers politisk streik mot nedleggelsen av norsk industri fredag 28.februar. Utenfor Oljemuseet i Stav-anger viste rundt 3.000 fagorganiserte muskler og krevde politisk handlekraft fra regjeringen.

Dråpen som fikk begeret til å flyte over, var Statoils tildeling av Snøhvit til det spanske verftet Dragados drøyt to uker tidligere. Eierne av Snøhvitfeltet; Statoil, Norsk Hydro, Gaz de France, Amerada Hess, TotalFinaElf, RWE-DEA, Petoro og SvenskaPetroleum, var enstemmige i sin beslutning om å framskynde tildelingen til tross for massiv motstand. En spontan demonstrasjon utenfor Statoils hovedkontor på Forus ble starten på en av de største protestaksjonene mot nedleggelsen av norsk industri i løpet av de siste 30 år. Siste gang noe lignende skjedde, var på 70-tallet da det oppsto en massemønstring for å bevare norsk verftsindustri og opprettholde såkalt ensidige industristeder, altså steder hvor en stor industriarbeidsplass var hjertet og nerven i lokalsamfunnet.

Full støtte fra fagforeningene i Statoil, sa Per Ove Økland, HMS-sekretær i Statoilansattes Forening, SaF. Fot Harald Syvertsen, Nopef-Aktuelt

Tidlig fredag morgen den 7. februar, demonstrerte ansatte fra Aker Kværner Rosenberg sammen med Statoilansatte og flere av deres tillitsvalgte mot Statoils tildeling av Snøhvit-kontrakten til Dragadas. Einar Risa, klubbleder ved Rosenberg, holdt appell på vegne av verftsarbeiderne. Det samme gjorde representanter for fagforeningene i Statoil. HMS-sekretær i Statoilansattes Forening, Per Ove Økland, ga i sin appell full støtte til Rosenbergs ansatte.

- Vi forstår og støtter deres misnøye med Statoils ledelse fullt ut, sa Økland blant annet. Vi ser det også som meget viktig at tillitsvalgte i verftsindustrien og oljeindustrien i framtida holder kontakt med hverandre for å utvikle et gjensidig samarbeid for å komme ut av dette uføret, sa tillitsvalgte i Statoilansattes Forening.

Det bygger seg opp et sinne

Kontakter på kryss og tvers mellom tillitsvalgte, klubber, fagforeninger og forbund fikk ting til å skje. Til tross for at flere av de involverte har hatt minimal kontakt med hverandre tidligere, var det tydelig at felles sak og felles mål forente folk med ulike bakgrunn.

Reaksjonen mot Statoils tildeling av Snøhvit til Dragados var en side av saken. En rekke lignende tildelinger tidligere kom på bordet og synliggjorde en bevisst linje for nedleggelse av deler av norsk olje- og verftsindustri. Med vanskelige kår for det meste av norsk industri og næringsvirksomhet i tillegg, var det duket for et bredt samarbeid for å sikre at Norge fortsatt skulle være et land med egen industri og arbeidsplasser til folk.

Einar Risa, klubbleder i Kværner Rosenberg utenfor Statoil. Fot Harald Syvertsen, Nopef-Aktuelt

En aksjonskomite med representanter for initiativtakerne, oljeforbundene OFS og NOPEF, klubben ved Kværner Rosenberg/Fellesforbundet og EL& IT (Rogaland), jobbet raskt og effektivt og ble ganske raskt supplert med en lang rekke fagforeninger og forbund som NITO, Lederne, Forbundet for ledelse og teknikk, Prifo med flere, hvor alle sto på for å få arrangementet på plass. Streiken fikk oppslutning fra titusener av streikende fra mer enn 60 større og mindre bedrifter langs hele kysten. Bare for å kjøre folk fra Statoil til Oljemuseet ble det for eksempel satt opp 30 busser.

Opplegg for dagen

Det ble markeringer på sju steder: Egersund, Stavanger, Haugesund, Mongstad, Trondheim, Rissa og Harstad. I utgangspunktet ble det kalt markeringer. Resultatet ble demonstrasjonstog og folkemøter.

Følgende oversikt viser noen av de største arbeidsplassene som deltok i streikemarkeringene: Stavanger: Aker Kværner Rosenberg, Kverneland, Aker Offshore Partner II, OIS Contracting, GMC, NoHa Norway, Norsk Metallretur, Fabricom, ABB, IKM Mekanisk, IKM Stillas, Scanem, Tranberg, Kverneland (Nærbø), IKM Mekanisk (Nærbø), RPT (Nærbø), Statoil Stavanger, Statoil Kårstø, Weatherford, Baker Hughes Inteq, Schlumberger, ITM, Dolphin a.s., Bjørge Offshore, Universal Sodexho, Maritime Well Service, Transocean, Lyse, Telenor, Kone, Schindler, Rønning Elektro, Teknisk Bureau, Bravida.

Oljefagforeningene i spisen for streiken. Her i front, Per Ove Økland, Statoilansattes Forening, Leif Sande, Nopef og Terje Nustad, OFS.

I Stavanger holdt LO-leder Gerd-Liv Valla, NOPEF-leder Leif Sande, OFS-leder Terje Nustad og Tor Hæhre fra Lederne appeller. Kaizers Orchestra spilte.

Egersund: Kværner Egersund, Simrad, NorDan AS (Tengs), NorDan AS (Moi), Titania AS (Sokndal). Fellesforbundets leder Kjell Bjørndalen og LOs nestleder Roar Flåthen Talte. Arrangementet foregikk på torget i Egersund, hvor representanter for de politiske partiene også deltok.

Haugesund: ABB Offshore Systems, Hydro Aluminium, Karmøy Metallverk, Stillasgruppen, PM Isolering. I Haugesund var det demonstrasjonstog og deretter markering i Steinparken. Her kom stortingsrepresentant Sylvia Brustad og LOs 2. nestleder Finn Erik Thoresen for å holde appeller sammen med Svein Tore Bjelland (OFS), John H. Kallevik (EL&IT) og Per Bjørn Eriksen (Fellesforbundet). Underholdningen sto Helge Toft for.

Fanene i spissen for demonstrasjonen i Haugesund

Stord: Aker Stord. Ved Aker Stord er det full oppslutning om streiken. De ca 700 ansatte ved verftet la ned arbeidet i tre timer, men hadde ingen konkret markering.

Mongstad: Statoil Mongstad, Mongstad Base. På Mongstad-raffineriet talte stortingsrepresentant Ranveig Frøiland.

Trondheim:Siemens, Lilleby Smelteverk, Holla Metall (Kyrksæterøra). I Trondheim ble det fanemarkering på Torget og appeller ved forbundssekretær Liv Christiansen (Fellesforbundet) og Arne Byrkjeflot (Kjemisk Forbund).

Rissa: Fosen Mekaniske Verksted, Elpro Industrier. I Rissa på Fosen var det en stor markering på Rådhusplassen. Her kom stortingsrepresentantene Gunhild Øyanger og Gunn Karin Gjøl (begge AP) og nestleder i YS, Lisbeth Eliasson for å holde appeller. Fem ordførere fra distriktet deltok. Harstad: Norsk Hydro, Statoil. Det var markering på torget i Harstad. Geir Elvebakk, NOPEF-leder ved Norsk Hydro Harstad, og Bente Fotland fra NOPEF i Statoil hadde appeller.

Fra demonstrasjonen i Rissa. Fot Liv Hilde Hansen

I tillegg til de fagorganiserte stilte en rekke organisasjoner og enkeltpersoner opp for å vise støtte og sympati. I Rissa ga for eksempel lokalbefolkningen på forhånd beskjed om at de ville slutte mannjevnt opp om arrangementet. Det gjorde de også!

Annen støtte: Det kom støtteerklæringer fra en rekke foreninger og organisasjoner, blant annet fra LO i Mosjøen og omland, Norsk Arbeidsmandsforbund avd. 18 Rogaland, Utdanningsforbundet i Rogaland, Oslo Bygningsarbeiderforening, FO i Rogaland, Verkstedklubben Aker Stord, EL & IT Forbundet distrikt Troms og Svalbard, Handel og Kontor i Stavanger.

Styret i Næringsforeningen i Stavanger-regionen støttet også markeringen mot regjeringens passive industripolitikk.

Grunnlag for streiken

I oppropet som ble vedtatt av aksjonskomiteen og som fagorganiserte sluttet seg til, heter det:

#Norge er inne i en dyp industripolitisk krise. Det er ikke bare olje- og verkstednæringen som merker problemene; hele industri-Norge og flere andre bransjer er rammet. Mens industrien taper kampen om nye kontrakter, og stadig flere

arbeidsplasser trues av konkurs, nedleggelse og utflagging, sitter den norske regjering handlingslammet. Fagorganiserte må ta et oppgjør med en politikk som truer med å rasere norsk industri.

#Regjeringen mangler en helhetlig og langsiktig industripolitisk strategi og gjør ingen ting for å sette inn mottiltak og styre utviklingen. En regjering som overlater industripolitikken til markedet, fraskriver seg ansvaret for arbeidsplassene og legger i realiteten opp til en styrt avvikling av industrien her i landet.

#Med loven i hånd og aktiv politisk vilje kan våre sentrale politiske myndigheter styre utviklingen i en langt mer konstruktiv retning. Landets olje- og industriansatte sier NEI til en regjering som ikke løfter en finger for å sikre og opprettholde en nasjonal industrivirksomhet.

#En av de viktigste årsakene til norsk industris problemer er den høye kronekursen. Her må regjeringen ta aktive pengepolitiske grep for å motvirke utviklingen. Myndighetene må endre Norges Banks operative mål, slik at det kan tas hensyn til stabil kronekurs og sysselsetting.

#Vi krever at landets politiske myndigheter så snart som mulig legger fram en industripolitisk handlingsplan for å få norsk industri på fote igjen.

Parolene målbar industriarbeidernes sinne. Fot Harald Syvertsen, Nopef-Aktuelt

PAROLER til markeringen

Politisk streik 28. Februar 2003.

- SENK RENTA NÅ!
- JA TIL GASSKRAFT – BYGG NÅ!
- VERN OM NORSKE ARBEIDSPLASSER!
- VI TRENGER EN NORSK OLJEINDUSTRI
- NEI TIL MARKEDSSTYRING!
- NEI TIL UTFLAGGING!
- BEHOLD KOMPETANSEN I NORGE!

- START LETEBORING NÅ!
- UTDANNING TIL ARBEIDSLEDIGHET?
- JA TIL INDUSTRI – NEI TIL SPEKULANTER
- VI VIL HA JOBB OGSÅ I FRAMTIDA
- BEDRE RAMMEVILKÅR
- SKAFF ALTERNATIV INDUSTRI
- POLITIKERE TA ANSVAR!
- KRONE & RENTE NED NÅ!

I tillegg til disse parolene hadde de lokale arrangementene er lang rekke forskjellige paroler knyttet til egen, lokal situasjon.

Fantastisk oppslutning i Stavanger

Samarbeid og arbeidsfordeling i aksjonskomiteen gikk også inn på reportasjesiden. Terje Johansen, Nopef, har ansvaret for dekning av Stavanger sitt arrangement sammen med Harald Syvertsen. Torill Moen, også fra Nopef, var på Mongstad, Liv Hilde Hansen, Prifo har dekket Rissa og Mette Møllerop, OFS, var i Haugesund. I tillegg til disse har en hel rekke tillitsvalgte og medlemmer i OFS bidratt med bilder.

Regjeringen overlater ansvaret til oss

Regjeringen mangler både vilje og evne til å gjøre noe med problemene i industrien og har i virkeligheten overlatt ansvaret til oss i fagbevegelsen. Det er dere som bestemmer om regjeringen, og olje- og energiministeren spesielt, skal få fortsette. Det bør han ikke få lov til, hvis han ikke tar mennesker og arbeid mer på alvor, sa NOPEF-leder Leif Sande i sin appell ved Norsk Oljemuseum fredag.

Han fortsatte: Vi demonstrerer i dag mot en regjering som mangler både vilje og evne til å gjøre noe med de problemene i industrien, og som har overlatt ansvaret for rentenivå og kronekurs til oss i fagbevegelsen.

Vi demonstrerer mot en regjering som ikke er i stand til å gjøre noe for å møte de økende arbeidsløshetstallene. En regjering som til de grader fikk demonstrert sin maktesløshet i går da opposisjonen på Stortinget tok saken i egne hender og skaffet sjøfolkene den nettolønnsordningen som er helt avgjørende for dem. En regjering som på kortest mulig tid skal ha gjennomført sine prinsipper og hjertesaker, men som dessverre ikke har industripolitikk og sysselsetting blant disse.

Hva gjør regjeringen? spurte Leif Sande, Nopef. Han svarte selv: Ingenting! Fot Odd Moen, SaF

Industriusselsettingen i Norge er i dag nede i 12,5 %. I EU er snittet 27%. Hva gjør regjeringen. Ingenting. Hvilken muligheter har de. Mange.

Vi krever en regjering som aktivt vil ta i bruk petroleumsloven som slår fast at petroleumsvirksomheten skal ha ei samfunnsmessig betydning for landet og distriktene ut over det å skaffe skatteinntekter til Staten og profitt for selskapene.

Vi krever en regjering som tar petroleumslovens formålbestemmelse på alvor og som tar avstand fra slagord som "konesjonsbetingelsene skal utfordres".

Vi krever en regjering som er villig til å stå fast på de konsesjonsbetingelser som en gang ble lagt for at oljeindustrien skulle komme hele folket til gode, en regjering som klart sier at de ønsker å oppretthode driften av dagens forsyningsbaser, helikopterterminaler og felt fra Norge.

Vi krever en regjering som sier at arbeid som skal utføres i Norge skal utføres til norske lønns- og arbeidsvilkår, en regjering som ikke aksepterer at det blir utført arbeid til timelønner ned mot 25 kroner timen og med 60 timer uke slik vi kunne lese om i avisene forrige uke.

Vi krever en regjering som heller ikke akseptere at byggeoppdrag blir satt ut av landet fordi andre kan operere med lavere lønn og lavere ansettelsestrygghet. Våre levekostnader krever vår lønn, og skal folk kunne fortsette å bo her i landet må vi ta på alvor at vi ikke klarer å være lik alle andre på alle områder.

Ta gassen i bruk

Vi krever en regjering som tar naturgassen i bruk og som tar initiativet til bygging av gasskraftverk, en regjering som sørger for at det blir bygd ut infrastruktur for gass, og som sikrer den gassbaserte industrien råstoff og overlevingsmuligheter.

Vi krever en regjering som er villig til å lette på de begrensingene som åpner for boring i Barentshavet, slik at norsk olje- og gassvirksomhet kan få utvikle seg og sysselsettingen tar seg opp.

Vi krever en regjering som vil styrke tilsynsmyndighetene på sokkelen og ikke svekke dem, og som tilfører tilsynsmyndighetene de økte midler som trenges i forbindelse med en eventuell deling av OD slik at OD også i fremtiden kan være pådriver for økt utvinning av olje og gass.

Godfolk. I høst har vi kommunevalg. Vit å gi beskjed om hva dere mener om regjeringspartienes politikk dersom de ikke tar signalene våre på alvor. Om to år har vi stortingsvalg. Olje- og energiministeren heter Einar Steensnæs og er fra Rogaland. Dere bestemmer om han skal få fortsette. Det bør han ikke få lov til om ikke han tar mennesker og arbeid mer på alvor.

Oljeselskapene skummer fløten

Rammen rundt dette arrangementet er preget av symbolikk. Oljemuseet sier noe om fortid. Kaizers Orchestra representerer ungdommen og fremtiden, samtidig som de benytter tomme oljefat som instrument som igjen symboliserer oljenæringens forvitring. Det vi stiller oss undrende til er om dette er det nærmeste de kommende generasjoner får oppleve av oljeeventyret.

Jeg vet næringen flørter med ungdommen og ber dem satse på høyskoleutdanning i oljerelaterte fag. Legg merke til at det er "hodene" de vil satse på, altså enerne, som også sikkert vil få seg arbeid, men for de fleste vil ikke det bli tilfelle. Samtidig ser man at interessen for de praktiske og mer tradisjonelle industrifagene blir redusert i takt med utflagging av norsk industri. Enorm kompetanse og erfaring kan gå tapt.

Dette betyr at store deler av norsk industri er på vei inn i en forvittringsfase og det skjer ikke bare i vår næring, men i hele samfunnet. Jeg kan nevne: fiskerisektoren, finanssektoren, helsesektoren, skolesektoren, energisektoren og sist men ikke minst skipsfartnæringen.

Dette betyr at selve fundamentet for vårt solidariske velferdssamfunn, som er utviklet de siste 50 år, er på vei til å gå i oppløsning.

Dette er en konsekvens av en politikk gjennom 10-15 år som de sittende regjeringer må ta ansvar for.

Politikerne har lagt forholdene til rette for at markedet skal få et friere spillerom, tilsynsmyndighetene får svekket sine posisjoner, regelverket tilpasses et fleksibelt marked der arbeidstakernes rettigheter svekkes. Selv påtalemyndighetene vil få store problemer med å håndheve slike funksjonelle regelverk. Det blir som å sammenligne med at fartsgrensene fjernes og at befolkningen må tilpasse farten etter forholdene.

Hele samfunnet er kommet inn i en omstillingskarusell hvor utrygghet og ustabilitet for den enkelte blir resultatet. OFS ønsker ikke en slik utvikling, jeg tror heller ikke flertallet av den norske befolkningen ønsker en slik utvikling. Folket ønsker stabilitet og forutsigbarhet som gir optimisme og trygghet. Det er for meg uinteressant om jeg kan spare 100 – 200 kroner i strømregning et kvartal når jeg ikke vet hva de kommende kvartaler vil gi. Jeg betaler heller noen kroner mer for å ha en forutsigbar økonomi.

Våre sentrale politikere skyver ansvaret ifra seg og rettferdiggjør sine handlinger med at dette er en del av internasjonaliseringen av samfunnet og gjemmer seg bak forkortelser som WTO, GATS, ESA, EU, EØS – avtaler som igjen trer tusenvis av direktiver ned over hodene våre enten vi vil eller ikke. En kan nesten spørre seg om vi er på vei til å bli leilendinger i vårt eget hus? På den nasjonale arena viser de til kostnadsnivå og uansvarlige kommuner. "Det kollektive ansvar har blitt et fy-begrep. Nå skal det være enkeltindividet som må ta ansvar for seg og sine behov. Kvaliteten bestemmes etter betalerens evne.

De innfører altså et klassesamfunn.
Fot Terje Johansen, Nopef-Aktuelt

Politikerne lever i en verden der virkelighets-oppfatning ikke stemmer med folkets virkelighet, vi går i utakt. Minister Ansgar Gabrielsen viser dette når han i dag i Dagens Næringsliv uttaler at han ikke forstår denne politiske streiken. Han mener vi heller burde streike for deres industripolitikk. Regjeringens ansvarsfraskrivelse kan illustreres best når finansministeren ikke

vil ta ansvar for pengepolitikken, kronekursen og renten som har svekket vår konkurransesituasjon med 20%. Foss legger den ene uken hele ansvaret over på norske arbeidstakere og deres lønninger, for så noen uker senere, når renten settes ned, vil han ha æren, for da er det et resultat av Regjeringens politikk. Rentenedsettelsen var i realiteten et resultat av den økende arbeidsledighet grunnet manglende industripolitikk.

Deres mangel på ekspansiv industripolitikk på nasjonalt nivå vises også når myndighetene gir statstøtte for at bedriften skal kunne etablere seg i utlandet – utrolig, men sant.

Det er denne politikken oljearbeiderne reagerer på og det som fikk begeret til å flyte over var da statens eget oljeselskap, Statoil, sendte Snøhvit – kontrakten til Spania med Regjeringenes velsignelse, for å bruke Bondevik – terminologi. Spanjolene hadde et anbud som var 50% lavere, hevder Statoil.

Regjeringen kan umulig ha tatt hensyn til de samfunnsøkonomiske konsekvenser, de kan ikke ha beregnet ringvirkninger og arbeidsledighetens betydning og kostnad. Til tross for at en ekspert på internasjonal verftsøkonomi uttalte at det var utenkelig at verftet ikke ble subsidiert med 20% – 25%. Legger man dette til kronekursens betydning kan ikke forskjellene være så store. Uansett så var det ingen reell konkurranse mellom to likeverdige parter. Samtlige rammevilkår er totalt forskjellige mellom de to land.

Privatiseringen av Statoil var en oljerevolusjon, og dette er revolusjonens konsekvenser som de ansvarlige må ta inn over seg!

Regjeringens håndtering av Snøhvitsaken er også merkelig når en ser Petroleumslovens kap. I vedrørende ressursforvaltning. Jeg siterer; Petroleumsressursene skal forvaltes i et langsiktig perspektiv slik at det kommer hele det norske samfunn til gode. Herunder skal ressursforvaltningen gi landet inntekter og bidra til å sikre velferd, sysselsetting og et bedre miljø og å styrke norsk næringsliv og industriell utvikling samtidig som det tas nødvendig hensyn til distriktpolitiske interesser og annen virksomhet - sitat slutt.

Politikerne har ikke bare mistet respekten for den norske industrien og deres arbeidstakere, men også sin egen lov. Alle oljeselskapene med Statoil og Hydro i spissen vil utnytte situasjonen med et svakt maktapparat og utfordre norsk oljepolitikk på alle plan. De har blitt "fløtepusser" som kun skal skumme fløten av oljefeltene. Når produksjonen blir lav og ikke lenger tilfredstiller deres høye krav til avkastning, da vil de overlate ansvaret til mindre aktører. Røkke har startet sitt private oljeselskap med nesten ingen ansatte, og ser her store muligheter til å tjene store penger. Han vil blant annet utnytte skattesystemene og kjøpe tjenestene der de er billigst.

Hydro solgte Varg-feltet for 1 krone, og nå skal BP/AMOCO selge ut Gyda-feltet. Kjenner vi dem rett vil de senere også selge ut Ula og Valhall. Statoil følger dette opp og ønsker å flagge ut Veslefrikk. Oljeselskapene henviser til suksessen på engelsk sektor og har forledet myndigheten til å tro at dette vil øke utvinningsgraden og gi staten en merinntekt på nærmere 100 mrd.NOK. Selv OD tror på dette og lukker øynene for den virkelighet som råder på engelsk sektor, der er suksessens størrelse proporsjonal med selskapenes useriøsitet. Våre engelske kollegaer ønsker oss alle velkommen "to Hell".

Konsesjonsvilkårene pulveriseres når oljeselskapene kan "flykte" i fra sitt ansvar. OFS mener at de som tildeles en lisens med et operatøransvar må ha dette i hele feltets levetid og pålegges å utvinne mest mulig i et fleksibelt skatte- og avgiftssystem. OFS ser også at letevirksomheten på norsk sokkel er kraftig redusert med ca 40% og nærmere 2 000 dyktige oljearbeidere har blitt arbeidsledige, og flere kan det bli.

Våre sjøfolk og spesielt våre medlemmer på offshore servicefartøyer har i lengre tid hatt utflaggingstrusler hengende over seg, etter at Regjeringen ville ta vekk refusjonsordningen. Dette til tross for at EU hadde innført en nettolønnsordning. Hadde utflaggingen blitt en realitet ville det ha vært en katastrofe for kyst-Norge.

Organisasjonene har tatt disse problemstillinger opp med de ansvarlige ministre, men til ingen nytte. Til slutt måtte imidlertid politikerne forholde seg til virkeligheten, og Regjeringen måtte i går overraskende akseptere et stortingsflertall for en nettolønnsordning tilnærmet lik EU sin.

OFS tror ikke markedet og dennes grådighetskultur er det rette verktøy for å ta vare på og videreutvikle våre naturressurser, eller i å ta vare på de grunnleggende behov menneskene i dette samfunn måtte ha. OFS krever at Stortinget våkner, satser på fremtiden med forskning i stor skala for å utvikle alternativ industri. Utarbeider nye rammevilkår og eventuelt minimaliserer arbeidsgiveravgiften. Tross alt blir vi opplyst om at vi er et av verdens rikeste land

og med en olje- og gassproduksjon som skal vare i nærmere 100 år. Stortinget må være sitt ansvar bevisst og sørge for at Stortingssalen igjen blir det maktsentrum vi forventer det skal være. Hvis ikke vil OFS ta et nytt initiativ for at vi igjen møtes foran oljemuseet, men da med spørsmålet om vi har råd til å vente på en politisk endring til valget 2005, takk for oppmerksomheten.

Valla: Stopp industridøden i Norge

Tekst: Terje Johansen

Vi trenger politikere som lytter! Vi trenger politikere som styrer og ikke overlater alt til markedet.

Arbeidsløshet handler om de som ikke får sove om natta fordi de er utrygge på framtida, sa Gerd Liv Valla. Fot Terje Johansen, Nopef-Aktuelt

Vi har en næringsminister som er fullstendig fraværende. I dag sender 40.000 fagorganiserte over hele landet en klar beskjed til myndighetene og samfunnstoppene: Ta samfunnsansvar! Stopp industri- døden i Norge! Stopp angrepene på våre arbeidsplasser! sa LO-leder Gerd-Liv Valla i sin appell ved Norsk Oljemuseum i Stavanger i dag.

Mange av toppene i samfunnet ser på ledigheten som et statistikkproblem, sa Valla. En direktør i Bankforeningen sa det slik her om dagen: Arbeidsløsheten er vårt største makroøkonomiske balanseproblem.

- Arbeidsløshet handler ikke om statistikk. Det handler om de som ikke får sove om natta fordi de er utrygge på framtida. Det handler om sosiale nettverk som går i oppløsning, selvbilder som går i stykker.

Arbeidsløshet handler om mennesker. Og det er disse vi i fagbevegelsen vil kjempe for og som vi aldri vil svikte, sa Valla.

- Titusener av fagorganiserte viser i dag muskler. Vi stiller opp for det som alltid skal være vår jobb nr. 1: Arbeid til alle! Vi forventer at politikerne lytter. Vi forventer at de handler, sa Gerd-Liv Valla.

Tor Hæhre fra Lederne:

- Aksepterer ikke at høy arbeidsledighet skal være prisen for politikernes kortsyntet

Tekst: Harald Syvertsen

Vi aksepterer ikke at høy arbeidsledighet skal være prisen vi skal betale for at politikerne og sentralbanksjefen ikke har sett de økonomiske faresignalene i tide, sa Tor Hæhre fra Lederne i sin appell under demonstrasjonen i Stavanger.

Tor Hæhre fra Lederne.

Fot Harald Syvertsen, Nopef-Aktuelt

Forutsetningen for moderate lønnsoppgjør er at topplederne og andre også viser moderasjon og at myndighetene bidrar med sitt, mente Hæhre.

- Skremmende utvikling

- Gjennom flere år har vi vært vitne til at store deler av industrien bygges ned, og det er skremmende at denne utviklingen skjer raskere og raskere, sa Hæhre. Han etterlyste en nasjonal plan for forskning, utvikling, investeringer i ny virksomhet og hvordan man skal få til nyskaping innen de næringer man vil satse på.

- Det er mulig denne strategien finnes, men den er i så fall utrolig dårlig markedsført, påpekte han.

- Hæhre avsluttet med å slå fast at fagorganiserte i dag har vist at vi kan stå sammen på tvers av organisasjonsgrenser og politiske skillelinjer og at vi kan slåss for samme sak - og han oppfordret politikerne til å løfte blikket fra partiprogrammene og bli enige om litt mer enn bare å være uenige.

Ja til leting etter nye felt

Tekst og fot Torill Moen, NOPEF-Aktuelt.

- Vi trenger en industripolitisk "pakke", som gir vekstvilkår for industrien og gjør norsk industri konkurransedyktig, sa Ranveig Frøiland, som talte på møte på Mongstad under demonstrasjonsstreiken. I dag har vi lavest industrivekst i hele Europa. Det burde være et kraftig varsku til alle - og ikke minst til de som sitter med makten. - Vi må si ja til leting etter nye felt og ikke minst må vi ta gassen i bruk i Norge, sa Frøiland

Hun understrekte at om CO₂-utslippene skulle bli noe større i Norge, med bygging av gasskraftverk, vil det likevel være renere energi enn den vi importerer fra gamle kullkraftverk i Danmark.

Frøiland kritiserte også regjeringen for manglende satsing på Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og forskning og utvikling. Hun fremhevet de problemer industrinedbyggingen skaper for samfunnet i form av større arbeidsledighet og for den enkelte som blir arbeidsledig. Nedprioriteringen av industrien er en trussel mot velferdsstaten, sa Frøiland.

Etter Frøilands tale var det debatt der blant annet spørsmålet om CO₂-avgift for gasskraftverk ble tatt opp. Frøiland slo fast at AP ikke vil ha CO₂-avgift på landanlegg, så lenge ikke våre utenlandske konkurrenter har det. Hun understrekte samtidig at forskningen på CO₂-fire utslipp må økes.

Møtet på Mongstad-raffineriet var historisk i den forstand at det var første gang ansatte fra forskjellige bedrifter i Mongstad-området.

Vi skal ikke gi regjeringen fred. Vi skal slåss kompromissløst!

- Klokka er snart fem på tolv for Norge som industrinasjon, sa Finn Erik Thoresen, 2.nestleder i LO. - Vi trenger ikke eiere som i lys av industrimørke sniker seg ut av landet for å tjene enda mer penger. Dette er tyveri av våre arbeidsplasser. Vi må stille krav om bruk av naturgass og bygging av gasskraftverk. Vi må stille staten til ansvar for en industripolitikk som fører til at folk fryser. Leteområder må forseres. Nå er to tusen riggarbeidere ledige og kompetansen vår parkert på sidelinja. Nå er vår tålmodighet slutt!

Toget ble langt. Rundt 300 marsjerte i samlet flokk over Risøybrua

Det ble trangt om plassen for de streikende demonstrantene i Steinparken i Haugesund. Etter at demonstrasjonstoget med rundt 300 deltakere fylte parken sammen med andre tilhørere, var det knapt nok råd å se brolegningen folk sto på.

Det ble snart trangt om plassen

Stemningen var upåklagelig etter at vokalist i Månen, Helge Toft, hadde underholdt tilhørerne før appellantene satte i gang.

Vokalist i Månen, Helge Toft, hadde problemer med kalde, stive fingre, men greide likevel å varme opp tilhørerne.

- Vi har en regjering som ikke har vilje til å handle i forhold til industrien, sa første mann ut, Jon Helge Kallevik fra EL-IT Forbundet. Kallevik foretok en historisk oppsummering av industriens kår og konkluderte med at det ikke er første gang industrien er i denne situasjonen. – Det som fikk begeret til å flyte over denne gang, var da Statoil ga Snøhvitprosjektet til det spanske verftet Dragados.

El & It Forbundet ved John Helge Kallevik: Den beste industripolitikken er å skifte ut regjeringen!

I tillegg kommer utstrakt bruk av billig utenlandsk arbeidskraft og trakassering av tillitsvalgte. Bare på Karmøybedrifter står rundt 900 arbeidsplasser på spill, sa han og avsluttet med krav om at storting og regjering må legge til rette forholdene slik at Norge får en levedyktig industri.

Ingen bølge

- Vi tar ikke bølgen for det som skjedde i går, sa Svein Tore Bjelland fra OFS og viste til stortingsvedtaket om nettolønn til sjømennene. – Foreløpig er sjømennene bare sikret denne ordningen i et halvt år og vi har ingen garantier for at dette blir permanent.

Svein Tore Bjelland, OFS: Vi har sett det i offentlig sektor. Nå har også industrien spilt fallitt.

Bjelland tok opp energi- og industripolitikken som begge deler har spilt fallitt. - Dette har vi sett i offentlig sektor og nå også i industrien. Bjelland viste også til ungdommen som kanskje ikke vil oppleve å få jobbe i norsk industri, og problemet med å overlevere kunnskap og kompetanse til neste generasjon. – Når vår kompetanse er borte, hva da? Vi har ikke tid til å vente på et nytt stortingsvalg i 2005!

En utdøende rase

- Regjeringens manglende handlekraft er en skam. Større inkompetanse har en aldri sett, sa Per Bjørn Eriksen fra Jern og metall i Haugesund. - Tusenvis av arbeidsplasser har forsvunnet. Det burde være unødvendig, tordnet Eriksen. – Se nøye på oss! Vi industriarbeidere er en utdøende rase. Eriksen viste også til fanebærerne i toget. – To unge jenter, lærlinger, holdt fanen vår. Det er viktig at de har jobb i framtida!

75 nye ledige hver dag

- Det haster med å gjøre noe for å redde arbeidsplasser, sa Sylvia Brustad fra Arbeiderpartiet.

Vi får 75 nye ledige hver eneste dag, sa Sylvia Brustad

- Vi får 75 nye ledige hver eneste dag. I Bondevikregjeringens periode har antall arbeidsledige økt fra 60.000 til nesten 100.000. Jeg tror regjeringen bruker arbeidsledige til å gi skattelette til de rike. Brustad viste til nedbyggingen av offentlige sektor med kutt i dagpenger, kutt i arbeidsmarkedstiltak og kutt i trygde- og pensjonsordninger. – Dette er gammeldags høyrepolitikk, sa hun. Til kommentarene om nettolønn til sjøfolk lovet hun at de skulle gjøre alt for å få ordningen til å vare lenger, og var både sint og overrasket over at regjeringspartiene stemte i mot denne saken. I saken om tildeling av Snøhvit trakk hun fram følgende utfordring til regjeringen: - Hvis norsk verftsindustri ikke er dyktige nok til å få oppdrag, må en gjøre noe med det. Vi trenger trygge industriarbeidsplasser langs hele kysten. Regjeringen har mulighet til å gjøre noe med det hvis de vil, men de vil ikke.

Brustad ville sikre framtidig olje- og gasspolitikk og stilte en rekke krav, som nye letearealer, endring av rammebetingelser, utbygging av gasskraftverk og utnyttning av gass i norsk industri. – Vi som er et av verdens ledende energiland har gitt fra oss for mye makt.

La regjeringen bli en solnedgang

- Dette er en kraftfull og solidarisk demonstrasjon mot den industripolitikken som regjeringen fører, sa Finn Erik Thoresen, 2. nestleder i LO. – Dette skal høres langt inn i stortingsalen. Husk! Dere har over 800.000 LO-medlemmer i ryggen.

Også Finn Erik Thoresen hadde krav til regjeringen: - Stopp angrepet på industrien. Berg arbeidsplassene langs kysten. Vi krever handling nå. Vår tålmodighet er slutt! Thoresen tegnet et dystert bilde av arbeidsplasser og industri i Norge. Han mente at selv om saken med nettolønn til sjømennene var positiv, var kampen ikke over. Thoresen kommer selv fra grafisk bransje og viste til utflagging også her.

Demonstrasjonen skal høres langt inn i stortingssalen, sa 2.nestleder i LO, Finn Erik Thoresen under appellen i Haugesund.

– Når også Mustad med sine fiskekroker flytter til Kina med statlig støtte i lomma, kan en spørre hvor lang listen skal bli før dette stoppes. Uten industri ramler kommunene sammen, servicenæringen forsvinner og selve livsnerven i samfunnet blir borte. La regjeringen bli en solnedgang! La den gå ned for godt og aldri komme opp igjen!

Også Gjerdem fikk sitt. Sentralbanksjefens finanspolitikk med regjeringens velsignelse er en katastrofe for det norske næringslivet.

– Både rentenivå og kronekurs er drepende, sa Thoresen. – Begge deler må ned, så det virkelig monner.

Industriens eiere fikk passet påskrevet: - Vi trenger ikke eiere som i lys av industrimørke sniker seg ut av landet for å tjene enda mer penger. Dette er tyveri av våre arbeidsplasser.

Vi må stille krav om bruk av naturgass og bygging av gasskraftverk. Vi må stille staten til ansvar for en industripolitikk som fører til at folk fryser. Leteområder må forseres. Nå er to tusen riggarbeidere ledige og kompetansen vår parkert på sidelinja. Klokka er snart fem på tolv for Norge som industrinasjon. Vi skal ikke gi regjeringen fred. Vi skal slåss kompromissløst!

Borestans på Scarabeo 6

Av Terje Johansen

Den politiske streiken fredag hadde også god oppslutning offshore. På Saipem-riggen Scarabeo 6 stanset boringen i tre timer, mens mannskapet la ned arbeidet.

Foto: Jan Ove Sætre

Det ble gjennomført markeringer i kinosaler og kafferom på flere plattformer. Produksjonen og sikkerhetsrelatert arbeid gikk som normalt på installasjonene, og matserveringen ble ikke berørt av den politiske demonstrasjonsstreiken.

Pressemelding fra Norsk Helikopter-ansattes Forbund

Norsk Helikopteransattes Forbund (NHF) støtter Fellesforbundet, NOPEF, OFS, EL & IT Forbundet, PRIFO, Lederne, Forbundet for ledelse og teknikk, NITO Stavanger, LO i Stavanger sitt opprop i forbindelse med politisk streik den 28. februar. NHF støtter oppropet ved å oppfordre sine lokalforeninger til å delta i streiken. Lokalforeningene er således fristilt med hensyn til deltagelse.

NHF ønsker med dette å vise sympati for arbeidstakerer på arbeidsplasser som trues av konkurs, nedleggelse og utflagging. NHF har også egeninteresse av en helhetlig og langsiktig industripolitisk strategi som legger forholdene til rette for norske arbeidsplasser som er utsatt for global konkurranse. Flere av arbeidsplassene i helikopterbransjen innenfor teknisk & administrativt område arbeider i en sterk global konkurranse. NHF er et landsomfattende, frittstående og partipolitisk nøytralt forbund som organiserer i underkant av 600 arbeidstakerer i helikopterbransjen. NHF organiserer teknisk, administrativt, trafikkpersonell og redningsmenn.

Med Vennlig Hilsen

Pål Bentsen

Leder i Norsk Helikopteransattes Forbund

Politisk styrt avvikling av norsk industri?

Tekst og fot Mette Møllerop

Skal vi ha en olje-industri i Norge? Skal vi overhodet ha industri i Norge?

Å legge ned industribedrifter i Norge etter at produksjonen er flyttet til lavkostland, er ikke noe nytt fenomen. På 70-tallet ble arbeidsplasser i tekoindustrien overtatt av fattige arbeidere i Hong Kong og Malaysia, sko og gummistøvler forsvant ut, sykkelproduksjonen fulgte i samme spor. Den ene hjørnesteinsbedriften etter den andre la distriktene øde etter å ha fått sprengt inntektstaket med lønnsutbetalinger på noen få kroner timen. Det var ikke lønnsomt å produsere slike varer i Norge, var argumentasjonen. I Norge hadde vi store muligheter innen kunnskaps- og kompetansetrengende produksjon. Verftsindustri i tilknytning til den blomstrende oljeindustrien var "vår spesialitet". At allsidig industriproduksjon både var viktig for distriktene og for det totale næringsgrunnlaget i landet, overbeviste ikke politikerne. Heller ikke en rekke avsløringer om barnearbeid og "slavekontrakter", klarte å rokke myndighetenes støtte til bedriftenes og markedets styringsrett.

Verftsindustrien sto snart for fall. Det tok ikke mange årene før det heller ikke var lønnsomt å bygge båter i landet. Igjen sto lavkostlandene klare til å overta. Og ikke bare tok de over skipsbyggingen. De stilte også sjøfolk til disposisjon for norske redere. Med lønnsutbetalinger og arbeidstid som en stakkars reder bare kunne drømme om i Norge, ble drømmen om store fortjenester til virkelighet utenfor Norges grenser.

Politikerne sa; det er ikke liv laga for skipsbygging i Norge. Det er heller ikke så viktig. Vi har kunnskap og kompetanse, vi skal konsentrere oss om høyteknologi. Oljeindustrien trenger plattformer og installasjoner. Verftsindustrien må omstille seg og vi skal gjøre det vi egentlig er best til.

I dag: Byggeoppdragene i norsk oljeindustri sendes ut av landet. Lavkostland står igjen klar til å ta over. Politikerne er klare: Det er trist, men slik er det. Verftsindustrien i Norge produserer for dyrt. Dere er ikke konkurransedyktige. La gå at vi fortsatt har kunnskap og kompetanse, men det teller ikke når lønnskostnadene er for høye.

Hva er den utenlandske virkelighet?

At arbeidere på det spanske verftet Dragados har en arbeidstid som strekker seg fra 7 om morgenen til 7 om kvelden, hverdag som helg, kun avbrutt av to pauser på tilsammen 1 time og 15 minutter, reagerer verken Statoil eller myndigheter på. "Normalarbeidstid er 40 timer. Jeg er ikke nødt til å jobbe mer. Etter loven kan de ikke tvinge oss. Men det er andre måter å tvinge oss på. Maskinen må gå i tolv timer, sier Joaquin Agarrado." (kilde: SA 11.02.03)

At den totale arbeidsstokken på 700-800 arbeidere på Dragados kun opererer med 100 fast ansatte, er det heller ingen grunn til å reagere på, mener Statoil og politikerne. SA 11.02.03:

"Uansett så trenger han pengene. Som midlertidig ansatt er det bare å jobbe på når det er jobb å få. Hverdagen til spanske verftsarbeidere er midlertidig ansettelse. Joaquin Agarrado har jobbet for Dragados siden 1996.

Noe av hemmeligheten til de lave prisene til Dragados er alle de midlertidig ansatte. Av de mellom 700 og 800 ved verftet i Cadiz er bare rundt 100 fast ansatt. På det meste har Joaquin vært arbeidsledig i tre måneder. Andre ganger bare én måned eller et par uker. Mange verftsarbeidere i Spania flytter fra sted til sted alt etter hvor det byr seg en jobb. De er på sett og vis vår tids rallare."

Er dette konkurranse på like vilkår? Er det denne typen omstillinger norske arbeidere må gå med på for å fortsatt ha en norsk industri?

Norsk proteksjonisme – utenlandsk proteksjonisme?

SA 11.02.03: "Området i Spania hvor Dragados Offshore ligger, heter Andalucia. Arbeidsledigheten i dette distriktet er høy, rundt 12 prosent. I området rundt byen Cadiz er ledigheten 16,74 prosent, ifølge tall som ble offentliggjort av det spanske Aetat 4. februar.

Bevilgningene fra det sosiale fondet i EU går blant annet til å støtte næringsutvikling i slike områder. I fjor mottok Spania 9 milliarder euro, tilsvarende nesten 70 milliarder kroner, fra dette fondet."

I Aftenposten samme dag fastslår professor Tor Wergeland, en av Norges fremste eksperter på verftsøkonomi, at "spanske verft får en massiv statsstøtte." Han fortsetter: "Så langt jeg kan bedømme, subsidierer den spanske stat like mye som det koreanerne gjør. Spanjolene gir restruktureringslån over lang tid. Da de kjøpte opp og slo sammen private og offentlige

verft til verftsgruppen Izar (Det var Izar som fikk den norske fregattkontrakten for en del år tilbake), puttet de inn en masse penger." Wergeland slår fast at spanjolene har mistet sin troverdighet på dette området. En regner med at de to store konkurrentene innen verftsindustrien, Korea og Japan, har en subsidieordning på mellom 20 og 25 prosent.

Tre portugisere for en nordmann

Svært mange av oss har etter hvert truffet utenlandske arbeidere både fra Portugal, fra Polen, Litauen og forskjellige andre østeuropeiske land. De finnes både i jordbæråkre og i olje- og gassanlegg. Til hvilken pris?

Utregninger på lønns- og arbeidsvilkår viser en utstrakt sosial dumping. Du får tre portugisere for en nordmann, du får fire polakker for en nordmann. Det er etter hvert blitt avslørt at kontraktørselskapene som benytter seg av denne arbeidskraften, operer med to forskjellige kontrakter, en til bruk for norske myndigheter, en reell for arbeideren. Disse arbeiderne finner vi i Hydro, i Kværner og i Elkem. De finnes også i Statoil, blant annet på Mongstad.

Myndighetene ser med åpne øyne på at oljeindustrien inngår denne type slavekontrakter med utenlandske arbeidere. De beklager ikke innførselen av såkalte pool- ordninger som gir de ansatte samme status som sesongarbeidere. De reagerer heller ikke på at operatørene ønsker å sette ut hele driften av offshorefelt til entreprenørbedrifter som nettopp operer med denne typen arbeidskontrakter.

Det har vakt skarpe reaksjoner blant tillitsvalgte og ansatte at statsoljeselskapet Statoil eksperimenterer med ansettelsesordninger og utsetting av arbeid, forslag som uunngåelig vil føre til en undergraving av dagens lønns- og arbeidsvilkår.

På toppen av det hele tok regjeringen i fjor høst initiativet til et norsk-britisk sokkelsamarbeid som kan resultere i sosial dumping, svekkede HMS-standarder og dårligere lønns- og arbeidsbetingelser. Et samarbeid over sokkelgrensene vil også ha konsekvenser for norsk basestruktur og arbeidsplasser i distriktene. Flere kommuner har signalisert at de ser med stor uro på utviklingen.

Kunnskap og kompetanse

Oljeindustriens landsforening, OLF, er bekymret for den framtidige norske oljekompetanse. Det er det god grunn til. Hvilke ungdommer vil i dag velge en oljerelatert utdanning med minimale utsikter til jobb i framtida?

Stadige omstillinger og nedbemanninger fører til at industrien mister kunnskap og kompetanse som har vært utviklet i løpet av de drøyt 30 årene vi har hatt en norsk oljeindustri. Kunnskap som forvinner ut av industrien blir ikke liggende i noen kunnskapsbank til senere bruk. Den stagnerer og forvitrer. Viktige deler av norsk oljeindustri konkurransefortrinn dumpes rett og slett på sjøen.

Distriktshensyn

Da oljeeventyret startet, var målsetningene klare. Oljen skulle komme hele det norske samfunn til gode. Prinsippet med distriktshensyn lå fast, inntektene skulle ut i distriktene, blant annet i form av arbeidsplasser. Langsiktig planlegging og langsiktige hensyn var målsettinger det var full enighet om.

I dag er prinsippene borte. Nå teller kun behovet for mest mulig fortjeneste til eierne på kortest mulig tid. Framtida er uvesentlig.

Nå sier også politikerne høyt det samme som Olav Fjell og Eivind Reiten har sagt hele tida. Næringsminister Ansgar Gabrielsen: "Jeg har ikke lovhjemmel til å dirigere Statoil til å gjøre noe som helst, og ser heller ingen grunn til at regjeringen skal ha mulighet til å overstyre børsnoterte selskaper". Han vil verken pålegge Statoil å utsette eller omgjøre det endelige vedtaket om å gi den kontroversielle Snøhvitkontrakten til Spania.

Det var Ap-regjeringen som i sin tid fremmet forslaget om å delprivatisere Statoil, og den gang ble det uttrykkelig fastslått at staten ikke skulle bruke sin eierandel som politisk virkemiddel. - Nå får man stå opp for det man selv har lagt fram, sier næringsministeren" (NTB 12.02.03)

Vi sitter igjen med tre tolkningsmuligheter: 1) Det er alltid for sent å snu. 2) Det virker tåpelig å forandre mening, derfor er det også helt uaktuelt. 3) Vi mente at markedskreftene skulle styre den gang og det mener vi fortsatt.

Politikerkoalisjonen som delprivatiserte Statoil kan kanskje fordeles på de tre mulighetene i dag, men konklusjonen er likevel entydig. Det siste utsagnet står ved lag: Markedskreftene skal styre.

Det dreier seg ikke bare om distriktenes skjebne lenger. Hele landet berøres av industrinedleggelse. Norge er inne i en dyp industripolitisk krise. Oljeindustrien og verkstedsnæringen er ikke alene om å merke problemene; bransjer i hele industri-Norge er berørt. I dette bildet ligger også landets penge- og finanspolitikk, eller rettere sagt mangel på en slik politikk. I en tid hvor Norges Bank prioriterer inflasjonskontroll framfor sysselsetting og kronekurs, blir resultatet at også pengepolitikken styres av markedet. Et stramt statsbudsjett og et moderat lønnsoppgjør løser ikke disse problemene. Med loven i hånd og aktiv politisk vilje kan våre sentrale politiske myndigheter styre utviklingen i en annen og langt mer konstruktiv retning. I dag gjøres det ikke. Den sittende regjering fraskriver seg ansvaret for de norske industriarbeidsplassene.

Er mennesker bare til bryderi?

Med våre høye lønninger og ekstreme krav til et liv som innebærer mat, klær, tak over hodet, et sosialt og helsemessig nettverk og et trygt arbeid å gå til, er norske folk en irriterende utgiftspost. Det er langt mer behagelig å bruke folk fra land der en norsk arbeiderlønn dekker arbeidskraften til både tre og fire personer, der en ikke er så nøye med arbeidstidens lengde og krav til søvn og hvile, og der folk er "takknemlige" for å stå utenfor arbeidsplassens port og vente på å kanskje bli den heldige i loddrekningen om arbeid i dag. Når 10-15 prosent av arbeidsstokken er fast ansatt, de resterende 80-90 prosentene går på kontrakter av forskjellige lengder, er det uten tvil en svært hyggelig situasjon for en arbeidsgiver. For en norsk generasjon som kun har fått innblikk i denne virkeligheten gjennom historietimer og litteratur, er det absolutt en ny erfaring å oppleve "krigen" mann mot mann, gruppe mot gruppe, land mot land. Denne "krigen" er ideell for en arbeidsgiver som kan sette grupper opp mot hverandre og sørge for at den ene underbyr den andre både i lønns- og arbeidsbetingelser.

Politikerne legger til rette

I det "gamle" norske samfunnet ville sosiale rettigheter sørge for at folk i hvert fall ikke sultet når arbeidsledigheten økte. I dag legges alt til rette for at nettopp det skal skje. Politikernes "overbygning" av et industri-Norge i nedoverbakke, er omlegging og reduksjon av de sosiale og samfunnsmessige rettighetene som ble bygd opp etter andre verdenskrig og gjorde Norge til et trygt land å vokse opp i. Det sosialøkonomiske nettverket rundt folk bygges ned i ekspressfart. Hvorfor? Det blir for dyrt. Markedsmessig er det latterlig å betale ut penger til folk som ikke gjør noe. Skal stat og industri få sin fortjeneste, er både arbeidsledighetstrygd, arbeidsmarkedstiltak, sosiale støtteordninger til syke og gamle, helsevesen, kvalitet på skoler og utdanning, folketrygd etc, med på å redusere fortjenesten.

Ingen bør bli overrasket om nedbyggingen av det sosiale nettverket i løpet av kort tid også blir begrunnet med konkurranseevnen i forhold til andre land.

Hva slags samfunn er det nå vi ser konturene av? Et "ikke-samfunn" som ikke lenger har det vi oppfatter som normale samfunnsfunksjoner? Et samfunn hvor industri og kapital styrer seg selv og slipper unna de lover, regler og krav som en tidligere måtte forholde seg til? Et samfunn hvor et lite mindretall skummer fløten, mens resten...?

Hvem er "fienden"?

Kontraktører mot fast ansatte norske oljearbeidere? Statoilansatte mot Kværner Rosenbergfolk på oppdrag? Forpleiningen hos operatørene mot ansatte i forpleiningselskap? Alle norske arbeidere mot polakker, portugisere, spanjoler, filippinere?

Det er forståelig at reaksjonene blir slik når arbeidskameraten eller en selv blir permittert eller oppsagt fordi arbeidsplassen en har hatt i en årrekke plutselig går ut på anbud og overtas av en fremmed. Det er forståelig at sinne og frustrasjon rettes mot dem som bokstavelig talt går i dine sko, bruker ditt utstyr og utfører din jobb. Det er forståelig, men lite fruktbart. Sinne og frustrasjon må rettes der det hører hjemme, mot politikere og myndigheter som lager rammebetingelsene og mot industrieiere som presser sitronen til siste dråpe.

Å være sint og frustrert alene, er heller ikke særlig fruktbart. Skal sinne og frustrasjon ha noen virkning, må det målbæres sammen med andre. Gjensidig støtte, sammenfallende interesser og felleskap slik dette opprøret nå viser, er den eneste mulige veien å gå. Uansett ansettelsesforhold, kjønn, alder eller nasjonalitet, er det aldri arbeider mot arbeider.

Hva er kravet akkurat nå?

I denne omgangen er kravet verken uforsvarlig eller uforståelig. Aksjonen ønsker en utsettelse på tre uker før leverandør velges. Disse ukene skal brukes til å undersøke om grunnlagsforholdene for anbudet har vært like. Resultatet til nå har vært som å snakke til veggen.

Motivet kan en undre seg over. Mister politikere og Statoilledning ansikt ved å utsette avgjørelsen i tre uker? Viser politikere og Statoilledning mangel på handlekraft ved å utsette avgjørelsen i tre uker? Må enkelte nå sikre sin egen stol og derfor ta sjansen på det billigste anbudet fordi prosjektoverskridelsene allerede er så store?

Stolene er tapt dersom det går med Snøhvit og Dragados som det gikk med Izar og fregattene. Stolene kan også tapes dersom manglende tillit til politikere og Statoilledning blir så omfattende og samhold og styrke blant fagorganiserte så solid, at grunnlaget for samarbeid får alvorlige sprekker.

Svært, svært få ville kritisere en avgjørelse som nå sa: Ja, vi venter i tre uker. Våre egne ansatte ønsker det. En samlet fagbevegelse ønsker det. Et flertall på Stortinget ønsker det. I denne situasjonen er det dessuten fornuftig å få en grundig gjennomgang av grunnlaget for de respektive leverandørers anbud ettersom forskjellene er så store. Disse tre ukene ligger også innefor den tidsrammen vi i utgangspunktet hadde bestemt oss for, det medfører dermed ingen utsettelse. Med de demokratiske spilleregler vi har tradisjon for i Norge og som vi nå velger å bruke, vil vi forhåpentligvis få en bedre forståelse og en bredere støtte for avgjørelsen når den fattes i begynnelsen av mars.

Det kunne Statoil ha sagt.

En slik avgjørelse vil vi ha respekt for!

Modig politisk lederskap etterlyses...

Skrevet av: Kari Bukve

Trondheimskonferansen 2003, fra 7.-9. februar. Trondheims konferansen er en tillitsvalgtkonferanse for LO tillitsvalgte, men tillitsvalgte utenfor LO-området blir invitert og er velkomne. Det sies at da de tillitsvalgte første gang arrangerte konferansen, ble de truet med eksklusjon av LO! Konferansen er lagt opp til at en er aktiv deltager med: innledere, gruppearbeid og diskusjon.

Konferansen ble innledet med sosialmedisiner og psykiater Per Fugelli som holdt et innlegg om "Arbeid og leve av og Helse og leve med". Her er sammendrag med noen hovedpunkter:

Vår Velferdstat har en bakside

I Norge lever vi i en velferdstat, det har helt klart sine fordeler å være født i Norge fremfor for eksempel i fattige deler av Afrika. Alle medaljer har en bakside og i et samfunn gir det samfunnsmedisinske symptomer som:

- Narkotikamisbruk
- Spiseforstyrrelser
- Seksuelle overgrep
- Depresjoner
- Utbrenthet
- Vold
- Mobbing
- Rasisme
- Ensomhet
- Utstøtning

Det sykdomsfremmende samfunn

Pengesamfunnet

"Ingen, verken kroppen eller sjelen eller Børsen er skapt til å være "all time high" - hele tiden. Vi skapt som blandingsmennesker. Av og til er vi svake av og til sterke, noen ganger glade andre ganger triste, en sjelden gang nyskapende som regel på rutinen, stort sett friske i perioder syke." Slike blandingsmennesker hevder Per Fugelli videre - må vi få lov til å være hvis vi skal beholde helsen. Hvis vi lar oss innbille at vi er kloner av supermann og superkvinne som kan yte maksimalt, være positive og kreative - hele tiden, oppstår overanstrengelse og utbrenthet.

Sorteringssamfunnet

Et samfunn som deler folk inn i "vinnere" eller "tapere".

Forskjellene øker i kroner og ører mellom folk i Norge, men mer alvorlig er det at forskjellene øker i selvbildet og sosial respekt. Når jeg reiser rundt i kjelleretasjen i Det norske hus og møter de menneskene som maktene herjer med, er meldingen klar: Det er ille å være fattig på penger, men det jævlige er å være fattig på følelsen av å bli godtatt og finne mening i det menneskelige fellesskap. Å bli stemplet ikke god nok, ikke brukbar i skolen eller i arbeidslivet gjør noe farlig med et menneskets syn på seg selv og på samfunnet. Et slikt tap av verdighet og tilhørighet legger mennesket åpent for sykdom og forbrytelse

Misnøye samfunnet

Misnøyesamfunnet baserer seg på at "himmelen kan skapes nå", derfor kan vi vanskelig godta sykdom, skuffelser.

Vi klager oss til sure liv, kunstig nød og tidlig død. Vi er blitt så redde for å gå glipp av noe. Vi er mer opptatt av å forfølge rettigheter og krav enn å vise generøsitet og innsats. Politikerne betjener misnøye-folket som ivrige kelnerer. "Jeg lengter etter et modig politisk lederskap som kan sette grenser for våre forventninger og krav". Sier Per Fugelli. Vi trenger å høre at vi er bortskjemte, at vi ikke minst i et globalt perspektiv, bør skamme oss dypt over vår ubegrunnede misnøye, at vi og landet og verden vil få det mye bedre om vi skifter holdninger og handling fra klage til takknemlighet, fra krav til innsats, fra surhet til begeistring, fra jeg til vi.

Frykt samfunnet

Vi er i Norge enestående beskyttet mot naturkatastrofer, hunger, tap av arbeid, fattigdom, vold, undertrykkelse, sykdom.

Men likevel svømmer den norske folkesjelen i adrenalin. Vi er redde for kugalskap, for kreftfremkallende molekyler i solkremer for barn, for HIV-infiserte sprøytespisser i sandkassen, for vold som stort sett ikke finnes, for utbrente sjeler og hule børser. Ingen blir friske av å vandre i fryktens landskap. Heller ikke samfunnshelsen har godt av frykt. Redsel og mistenksomhet skaper overdrevne behov for beskyttelse. Beskyttelse kan fort bli til befestning.

Resepten på det sykdomsfremmede samfunn.

Vi må rådføre oss med forfedrenes ånder. Det er ikke grepene, metodene, den politiske praksisen fra fortiden som skal kopieres. Verdien, de formgivende prinsippene, de idealene som gir menneskene mening og håp, går aldri ut på dato.

Felleskap er lønnsomt

"Alle gjør klokt i å støtte et solidarisk samfunn fordi mennesket er sårbart og livet er uberegnelig. Skjebnen og maktene kan herje med oss og bringe hvem som helst i en avmektig posisjon hvor vi trenger fellesskapets hjelp. Også etter samfunnsøkonomiske mål er fellesskap lønnsomt. Forskjellssamfunnet er dyrt. Milliarder på milliarder går med til å dekke ødeleggelser ved kriminalitet og terror, reparere skader/sykdommer som følger av fattigdom og vold, sosialhjelp og trygder til de "utstøtte", holde underklassen i fengsel, beskytte liv og eiendom med politi, sikkerhetsvakter og alarmsystemer."

Helse på norsk

Per Fugelli fortalte også om en studie der de har intervjuet 80 mennesker på fem ulike steder i Norge om hva de legger i begrepet God helse. Mot slutten av intervjuet ble det spurt om følgende: Tenk deg du har et barn eller et barnebarn, 12-13-14 år. Du får gi gutten eller jenten ett helseråd. Det er gitt at hun eller han vil følge dette rådet livet ut. Hvilket råd vil du gi, når du skal velge det rådet du tror vil ha mest å si for helsen til dette unge mennesket fram gjennom livet? De fleste tenkte seg om lenge, stille og konsentrert, sukket over at det bare måtte være ett råd, men så kom det dominerende svaret i form av variasjoner over "vær deg selv" eller "tro på deg selv".

"I dette ligger en erkjennelse av at mennesket må godta seg selv, av at vi er ulike inni og utenpå og må få lov til å være det. Når det er så viktig for oss å få være oss selv, stole på oss selv, kan vi forstå hvor viktig er for andre å få respekt for sin identitet også. Det gjelder ikke minst de som har andre guder, andre pigmentceller og andre seksuelle legninger.

Fagforeningen har forfedrenes og framtidens forenede kall: Å foredle Velferdsstaten til et utviklingsrom for den enkelte. Et slikt samfunn blir det helsefremmende samfunn:

- Det avspente samfunn
- Livskvalitetsamfunnet
- Bruk for alle samfunnet
- Godt nok samfunnet
- Gled deg samfunnet
- Vi samfunnet

Suksessprosjekt med bare vinnere!

Skrevet av: Mette Møllerop

Anders Lothe, tillitsvalgt/verneombud i Hydro karakteriserte overtakelsen av Snorre og Visund som et suksessprosjekt med bare vinnere. Overgangen for Hydroansatte gikk smertefritt og det generelle inntrykket er at folk er fornøyd med sin nye situasjon. - For det første var det en ryddig prosess som gikk over tid. For det andre er folk blitt godt mottatt. Statoil la ned en god del arbeid i forberedelsene slik at folk skulle føle seg velkomne. Jeg tror mange føler at vi nå er kommet over i et selskap som vi skal bli værende i.

Setting: Seks menn og en dame, alle ansatt i Statoil og involvert i overtakelsen av Snorre og Visund på et eller annet vis.

- Svein G. Larsen, prosjektleder i overtakelsesprosjektet, OPO
- Njål Gjedrem, nestleder i OPO
- Kjell Arne Larsen, prosjektleder fra Hydro, nå Statoilansatt
- Odd Moen, nestleder i Statoilansattes Forening, SaF
- Odd Jan Lange, spesialkonsulent for informasjon og kommunikasjon i Statoil
- Arne Cock, produksjonsdirektør for Snorre
- Astrid Sørensen, produksjonsdirektør for Visund

- Vi skulle etablere et prosjekt for overtakelse, åpner Svein G. Larsen, prosjektleder for overtakelsesprosjektet. Våren 2000 startet vi med å spørre oss selv om vi hadde noen erfaring i dette?

Svein G. Larsen

Njål Gjedrem: - Det var også viktig å lage en god totalpakke for den enkelte, sørge for at de ikke gikk ned i lønn eller mistet andre arbeidsvilkår, altså alle slike ting som må på plass for at folk kan få ro til å konsentrere seg om faglige og organisasjonsmessige ting i forbindelse med arbeidet.

Svein G. Larsen: Jeg tror de tankene vi gjorde oss til å begynne med var riktige. Vi har heller ikke fått noen tilbakemelding om at de ikke var det.

Parallelt med arbeidet som ble gjort i Statoil, jobbet de prosjektansvarlige i Hydro, i første rekke Kjell Arne Larsen, iherdig med den delen som måtte på plass for Hydro. Hydro hadde ansvaret for driften i de tre mellomårene og skulle drive og utvikle feltene på en god måte. Hydro hadde ansvaret for de ansatte og for kontakten med myndighetene og partnerne.

Njål Gjedrem

- Da vi startet arbeidet, var vi preget av Saga/ Hydro-prosessen i 1999. Det ble av mange oppfattet som en negativ prosess. Den gang ble alle ansatte fristilt og måtte søke på jobbene. Da vi startet denne prosessen kjørte Hydro våren 2001 en visjonsprosess "Team Tampen – et forbilde" med bred involvering av hele organisasjonen. Hensikten var å styrke motivasjonen gjennom å klargjøre viktige mål og hvordan disse skulle oppnås. Et av nøkkelementene var å sørge for at operatørskiftet foregikk på en god måte. Dette var viktig! Folk ble gitt en valgmulighet. De kunne bli i Hydro eller de kunne følge med til Statoil. Da dette var på plass, endret motivasjonen seg. Vi opplevde en grunnleggende tillit til prosjektet:

Planlegg fra bunnen av, full involvering av alle. Tillit ble et stikkord for resultatet. Det var også viktig for oss at prinsippene lå på plass og var faste gjennom hele prosessen. I en periode vurderte vi forskjellige organisasjonsmessige alternativer, men vi valgte en modell som medførte minst mulig endring ved operatørskiftet. I den grad det var en diskusjon om dette, gikk den på detaljer, ikke prinsipper. Det er også viktig å nevne at denne diskusjonen var åpen.

"Statoilsk" identitet

De ble satt ned flere referansegrupper. Selv om en felles gruppe kunne vært nyttig, ville den blitt for stor og u håndterlig. Prosjektlederne deltok i stedet på flere samlinger.

Odd Moen: - Vi som opplevde overgangen fra Mobil til Statoil, var opptatt av at parallellen ikke måtte bli lik. Den gang skulle alle ting som minnet om selskapet fjernes. Det ble veldig "statoilsk" med en gang. Allerede første dag hadde for eksempel hjelmene fått Statoillogo. Det følte noe brutalt, for å si det enkelt. På Visund ville vi møte tredje generasjons Hydrofolk, derfor var det viktig å få til en myk overgang.

Svein G. Larsen: - Det var faktisk Visund som til slutt var raskest i klassen på nye merker.

Hva var viktig?

Hvilke saker var viktige å ta opp? Hvilke saker var riktig å legge vekk?

Njål Gjedrem: - Først og fremst registrerte vi at vernetjenesten var utrolig godt skolert. Vernetjenesten var en aktiv bidragsyter i den kontakten vi hadde med OD. Vi prioriterte også alt som hadde med lønns- og arbeidsvilkår. På dette området hadde vi to store møter, i tillegg til møter på alle skift ute. Vi gikk veldig grundig inn i denne problematikken og det var liten tvil til slutt om hva som var betingelsene.

Odd Moen: - Dette er og ofte det mest følsomme området.

I utgangspunktet var de to selskapenes lønns- og arbeidsvilkår forskjellige. Du sa tidligere at ingen skulle tape på overgangen. Hvordan ble dette løst i praksis?

Njål: - Med samme lønn, eller bedre lønn. Utgangspunktet var jo at alle skulle beholde godene sine, altså skulle alle lønnes likt Statoilansatte.

Svein G. Larsen: - De fikk plasseringen i IBD systemet på forskudd, er ikke det riktig?

Njål: - Jo, det gikk også greit. De hadde dessuten en god forhandlingsposisjon.

Hvordan skulle vernetjenesten organ-iseres?

Njål Gjedrem: - Det var sterke meninger om dette, men det kom på plass.

Odd Moen

Odd Moen: - Enigheten med de respektive vernetjenester var meget god. Jeg syns Hydro hadde gode tillitsvalgte som taklet dette på en ryddig måte.

- Erfaring og involvering er kanskje riktige stikkord, sier Kjell Arne Larsen. Vi hadde dyktige folk som vet hvordan ting skal og bør skje. I tillegg vil jeg trekke fram dette med informasjon.

Kjell A. Larsen

Det er en svært viktig sak. Vi hadde som sagt erfaringene fra Saga i bakhånd. Her var informasjonen god, faktisk et mønsterverk. Vi laget derfor en infostrategi og fulgte den.

Tilbakemeldingene til slutt var at enkelte syntes det ble for mye informasjon. Vi hadde både intranett og skriftlig informasjon. Uansett, jeg tror det er bedre med for mye enn for lite, i denne sammenhengen.

Svein G. Larsen: - Det er vanskeligere prosesser i verden enn vår, men denne var viktig for oss. Vi måtte bli enige over bordet om hvordan virkeligheten var. Skjulte agendaer er en uting. Ingen hadde mistanke om at dette fantes hos oss.

Kjell Arne Larsen: - Statoil og Hydro er kjent for å være litt kamphaner, i hvert fall i avisene. Vi avklarte tidlig at denne prosessen skulle preges av samarbeid mellom selskapene. Det kjennetegnet arbeidet i alle faser.

Erfaringer

Njål Gjedrem: - Hadde vi lagt Visund inn under Gullfaks, da hadde vi ikke fått de overgangene vi fikk. Det var en riktig beslutning å ikke gjøre det.

Svein G. Larsen: - Hvordan fungerer det nå Kjell?

Kjell Arne Larsen: - Veldig bra. Hverdagen har begynt og det går fint. Integrasjon av Hydros IT går også veldig bra, men det er behov for opplæring og støtte den første tiden. IT-overgangen var stor og det ble større enn vi trodde i starten. Folk i Statoil som har jobbet med dette, har gjort en kjempejobb. En annen ting som var viktig i prosessen var å kunne ivareta det daglige arbeidet med feltene samtidig som prosessen gikk videre. Vi måtte ta vare på begge deler. Det var en god sikkerhetsutvikling, høy produksjon, stor boreaktivitet, 2 PUDer ble levert og reservene ble oppjustert.

- Det er også viktig med tillitsvalgte som har tillit blant de ansatte, skyter Svein G. Larsen inn. Det hadde de tillitsvalgte absolutt.

Njål Gjedrem: - Ja det er jeg enig i. De var tøffe, men det fungerte bra.

Partnerne i Snorre og Visund, har de også deltatt i forhandlingene?

Kjell Arne Larsen: - Ja, de var involvert i alle sammenhenger.

Svein G. Larsen: - De var mest opptatt av kompetanse og holde oppe kontinuitet i skiftene.

Kjell Arne Larsen: - Partnerne var veldig engasjert, kanskje mest i starten. Da vi etter hvert åpnet opp for detaljer i diskusjonen, fikk vi mange fine innspill fra dem.

Konklusjonen til Anders Lothe; "et suksessprosjekt med bare vinnere" kan dere altså slutte dere til?

Alle: Ja, det kan vi selvfølgelig. Det er jo dessuten litt av en attest å få fra en tillitsvalgt!

Forpleining på Snorre

- Vi ønsker vår egen forpleining på Snorre, sier Odd Moen. På Visund hadde Hydro med seg sin egen forpleining fra Hydro Support. Denne forpleiningen tok Statoil over. På Snorre er det Eurest som har ansvar for forpleiningen. Det ønsker vi å endre på.

Hvorfor?

- Vi anser ikke Eurest for å være kompetent til å oppfylle de etiske kravene som vi stiller.

Hvilket tidsperspektiv har dere på det?

- 1.juli går kontrakten ut. Eurest har opsjon på forlengelse av kontrakten, men vi ønsker ikke at Statoil skal benytte seg av den.

Hva sier Arne Cock, produksjonsdirektør på Snorre til dette?

- Eurest er for tiden underleverandør på Snorre og har opsjon på forlengelse av kontrakten. Det er de faktiske forhold. Det er heller ikke aktuelt å gjøre noe med dette i dagens situasjon rett etter overtakelsesprosessen. Jeg er fullstendig klar over både foreningenes og OFS sin innstilling i denne saken. Likevel, alle kontrakter vil ligge under de krav som Statoil har. Vi har mye som skal gjøres i forbindelse med overtakelsen og det å endre kontraktsforholdene for forpleiningen, er ikke det viktigste akkurat nå. Denne tida vil vi utnytte, for den trenger vi. Det er heller ikke riktig å sammenlikne Snorre og Visund. Visund hadde egen forpleining og de som jobber der, er nå ansatt i Statoil. Her var det ingen diskusjon, det var en del av virksomhetsoverdragelsen. På Snorre har Eurest hatt denne kontrakten og den følger også med ved overdragelsen.

Arne Cock

Har fagforeningene noen innflytelse i denne debatten?

- Det er vanskelig å si noe nå, midt i prosessen, men vi vil jo lytte til det.

Kulturforskjeller?

Der er flere forskjeller på Snorre og Visund. Blant annet valgte flere av Visundfolkene å bli i Hydro. Og, som tidligere nevnt, Visund har bak seg flere generasjoner Hydroansatte. Snorre, derimot, er først og fremst bygd opp av folk fra Saga. Både utvikling og bygging medførte at folk fra begge kategorier ble spleiset sammen og knyttet seg til plattform og felt.

Visund har en be-manning på rundt 150, Snorre har mellom 350-400. De fleste av disse har altså historien sin fra Saga. I denne forbindelsen er det på sin plass å spørre om en kan merke kulturforskjeller i organisering og gjennomføring av arbeids- oppgaver og måter en tar opp og løser problemer på?

- Jo, noen kulturforskjeller vil der være, på godt og vondt, men ikke noen som lager problemer for den videre utviklingen, sier Arne Cock.

Hva med Statoil? Er det vanskelig å få Snorrekultur inn i Statoil, eller omvendt?

- Jeg tror ikke det. Statoil er ikke bare en kultur. Statoil er også tilpasset enhver installasjon. Vi skal jo jobbe i forhold til Statoil's Driftspraksis. Vi må søke de beste løsningene for hvordan oppgavene skal gjøres på Snorre og beste praksis på tvers.

Kultur er vanskelig å snakke om. Det er mye mer likt enn ulikt. Fokusområdene, ikke minst på HMS, er de samme. Hydro er en samarbeidspartner og derfor er også mye av kulturen lik.

Vi har også en synlig ledelse som tar opp saker etter hvert som de dukker opp. Det vil, i hvert fall i prinsippet, gjøre sitt til at ikke små uenigheter eller meningsforskjeller når det gjelder praksis, vil vokse seg store. Ellers er jo Snorre bygd opp ca. i samme tidsperiode som Sleipner hvor jeg var lenge. Jeg ser og mye likheter her.

Vernetjeneste

Hvordan skal vernetjenesten se ut på Snorre?

- Det har jeg ingen bastante meninger om, foreløpig. Det vil bli en diskusjon om hvordan tjenesten skal se ut. Foreløpig blir det ingen forandringer, vi må ta den diskusjonen i AMU, og vi må gå åpent inn i diskusjonen. Det som er sikkert er at vernetjenesten ikke skal bli dårligere enn den har vært. Vi har forskjellig praksis fra plattform til plattform. Disse forskjellige erfaringene tar vi med oss inn i diskusjonen underveis. Prinsippet her er: vi må få folk med oss før vi foretar endringer, før vi legger systemet fast. Det er viktig å ta vare på det som er bra. Jeg har som sagt ikke lyst til å si noe om dette med organisert vernearbeid før vi er i gang med diskusjonen, men jeg er ganske sikker på at vi blir enige om fornuftige løsninger.

Har du forventninger til det å bli produksjonsdirektør på Snorre?

- Ja, jeg har både forventninger og mål for den jobben som skal gjøres. Et av målene er å få våre nye lederlag raskest mulig til å fungere. AMU og BU må i sving for å holde samarbeidsarenaen intakt. Vi kan ikke gjøre alt på en gang, vi må ta en ting av gangen. Prioritering blir viktig, vi må gjøre de riktige valgene i forhold til hva vi bruker ressurser på.

Vi må fortsatt jobbe for en positiv trend på HMS-området. Vi må jobbe med ressursutnyttelse på Snorre A og B og Tordis/Vigdis. Hver av disse har drift og boring. Vi må trekke med gode erfaringer. Vi skal få Snorre med på en del av det som skjer på Tampen. Snorre må integreres i en helhet.

Odd Moen i SaF har gitt dere ros for en ydmyk og lyttende holdning når dere besøker plattform og i møter med folk. Gir det inspirasjon i forhold til egne forventninger eller føles det mer som et åk å leve opp til et forventningspress?

Vel, jeg har en positiv følelse. Jeg har tro på at vi skal få dette til. Listen er jo lagt høyt for meg nå – med forventninger – og når også fagforeningen sier pene ting, har vi mye å strekke oss etter. Men, samspillet med fagforeningene er viktig og det vil og bli en del av grunnlaget for eventuell suksess.

Informasjon

- Innpakningen er viktig, men ikke avgjørende. Det er innholdet som teller. Informasjon skal nå ut og bli forstått. Til syvende og sist handler det om mennesker.

Odd Jan Lange, spesialkonsulent for informasjon og kommunikasjon i Statoil, har hatt hovedansvaret for å planlegge og utforme informasjonen som skulle ut i organisasjonene både i Hydro og Statoil. En av hans "kjepphester" har vært enkelhet.

- Infoavdelingen fører enkelt språk, åpent, ærlig, og ikke noen skjult agenda. De som har ledet dette prosjektet har hatt dette for øyet i løpet av hele prosessen. Vi la en del føringer, som felles budskap, felles pakke, felles måte å forholde oss på. Vi måtte forhindre at folk snakket ulikt. Ulike forklaringer gir mistanke om muffens. Vi bygde også opp en liten bank av infomateriell som var felles. Vi ønsket at folk skulle få et eierforhold til informasjonen.

Et annet prinsipp var at alle kunne spørre om det de hadde behov for, stemmer ikke det?

- Jo, vi bestemte tidlig at det skulle være en lav terskel for informasjon. Alle kunne stille spørsmål, og alle skulle forvente raske svar. Mye av dette gikk via e-post, vi hadde et nettsted forum for spørsmål og svar. Spørsmålene ble fordelt til selskapene etter hvem som satt på svaret.

Og dette fungerte smertefritt?

- Ja, til dels. Hydro var redd for at Statoil skulle komme for raskt inn i prosessen. De hadde behov for å holde fanen høyt hevet, tross alt var det ikke overtakelse før ved nyttår.

Vi forsto dette godt og holdt igjen. I mai i fjor hadde vi en navneliste over dem som ønsket å gå over til Statoil. Disse fikk et nettsted laget i Statoil, men publisert i Hydro. Det hadde et typisk Statoildesign som ble lagt inn på Hydros intranett. Vi fikk god respons på det. Vi la ut info om det som omhandler Statoils kultur, dette for at de menneskene som skulle til oss skulle forstå hva som ville møte dem. Vi hadde altså et halvt år på å berede grunnen.

Neste bolk, hva besto den i?

- Fra august, på oppløpsiden nærmest, foregikk det en mental endringsprosess. Hva skal skje, fram til jeg blir Statoilansatt? Vi måtte møte et "trøkk" på ønske om informasjon på konkrete ting.

Som hva da?

- Hvordan gjør jeg dette i Statoil i forhold til det jeg har gjort i Hydro? Noe informasjon er viktig, i henhold til kravene. Vi valgte å gi ut en kort, enkel trykksak, månedlig fra september av. Den var stemplet og signert Hydro/Statoil. I tillegg hadde vi mulighet til utfyllende info på nettstedet. Videre hadde vi informasjonsmøter på Sola og vi hadde direkte kontakt i mange forskjellige sammenhenger og fora.

Hva med "geografisk" kunnskap? Statoil er en stor labyrint for dem av oss som ikke vandrer her daglig.

- Mange ble gjort kjent med arbeidsforholdene på forhånd, slik at de ikke kom her 2. januar som fremmede. De hadde besøkt avdelingene sine, sett kontorene og hilst på folk.

Hvorfor disse valgene?

- Felles utvikling av info gir folk trygghet. Mennesker, eller menneskelig kontakt er viktig. Vi viste jo en del om dette fra erfaringene med Saga da de ble "spist" av Hydro. På slutten fikk vi en ny fase med helt konkrete problemstillinger. Hvordan bestille fly, skrive reiselister/timelister etc. Også her brukte vi nettstedet i kombinasjon med andre tiltak. Vi hadde to-dagers introduksjonsamlinger som inneholdt veldig mange tema, fra de største problemstillinger til den minste detalj. I størrelse har opplæringsinfoen bestått av over 2000 kurselev-dager (en person en dag). Det er og med og skaper tillit og trygghet og det viser også Statoils holdning som arbeidsgiver.

Alle de 550 fra Hydro har vært involvert i dette. For å få en indikasjon på om dette har vært vellykket, har Statoil satt i gang en undersøkelse om virkeligheten samsvarer med forventningene.

- De foreløpige resultatene er svært positive, sier Odd Jan Lange. Det vil blant annet fortelle om strategi og gjennomføring av informasjonsdelen av prosjektet har vært riktig.

Visund

- Det skal bli spennende og kjekt å integrere Visund i Statoil. Visund er en slank og motivert organisasjon bestående av personer med lang fartstid fra Hydro, sier Visunds produksjonsdirektør Astrid Sørensen. - Jeg er overbevist om at det er mye

ny og god erfaring som kommer til oss og som vi skal formidle videre inn i Statoilsystemet. For Visund sin del vil vi ta oss den tid vi trenger slik at vi sikrer et Visund bygget på det beste fra begge selskapene.

- 1. mai i fjor var den store valgdagen. Da gjorde alle i Visund opp sin mening om fremtidig arbeidsgiver. For oss var det gledelig at så mange ønsket å følge med Visund inn i Statoil. Jeg føler at tiden både før og etter 1. mai har bidratt til å skape komfort og positive forventninger til det skiftet vi skulle igjennom fra nyttår av.

Astrid Sørensen

I fagforeningene er det endel diskusjon om HVO-tjenesten slik den er organisert på Visund. Har du gjort deg noen tanker om det?

- Jeg er opptatt av å ha en HVO- og vernetjeneste som fungerer godt og til det beste for Visund. Vi har 3 HVOer på Visund.

Disse går skift slik at det er en ute på plattformen til enhver tid. De to andre er da på land. HVOene våre arbeider etter prinsippet "tilstrekkelig tid". I perioder med høy aktivitet, fristilles de. De har også et godt verneapparat å spille på. Så langt har jeg ikke fått konkrete signaler om at det er ønskelig med et skifte bort fra dagens praksis.

Hvor mange mennesker skal HVO- og verneapparatet dekke?

- Vi har en basisbemanning på 29 pluss forpleining. Boring, V&M og andre prosjekter kommer i tillegg. Totalt ligger vi opp mot 110 - 120 personer ombord. Mitt mål er å ha et verneapparat som fungerer godt. Betyr det endring i forhold til dagens praksis så vil vi se nærmere på det. Vi ønsker å ta tiden til hjelp og ikke forhaste oss på noen områder.

Forpleining

- Visund har sin egen faste forpleining som kom fra Hydro. De valgte selv å bli med over til Statoil. Vi var selvfølgelig spent på hvor mange som ville skifte arbeidsgiver og vi er veldig glad for resultatet. Vi la aldri noe press på noen, vi er sikre på at skiftet har vært sett på som et reelt ønske. Kommentarene vi har fått i ettertid viser at dette har blitt oppfattet positivt og de nyansatte er fornøyd med overgangen.

Ingen skjær i sjøen?

- Ikke noen nevneverdige. Men det er klart at Visund representerer en ny og spennende dimensjon for Statoil gjennom sin Hydrokultur. Feltet er både funnet, bygd ut og drevet av Hydro. Vårt utgangspunkt var derfor annerledes enn Snorre som

kom fra Saga. Verd å nevne er at Visund har et veldig godt arbeidsmiljø. Det var nok en av årsakene til at folk ønsket å fortsette på sitt gamle arbeidssted.

Din rolle? Du kom jo som et ferskt fjes fra Statoil?

- Jeg er ydmyk for det Visund står for og det organisasjonen kan tilføre Statoil. Jeg har også stor respekt for det arbeidet min forgjenger har gjort. Men litt nytt blod er heller ikke usunt. Jeg håper derfor at Visund skal oppleve det positivt med en ny leder.

Hvordan har du blitt tatt i mot av folkene på Visund?

- Godt, synes jeg. I det hele tatt er Statoil blitt tatt godt i mot. Noen er kanskje litt avventende... Du tror kanskje at det skal komme forandringer og der er nok en forventning om en liten profilendring.

Kommer det en profilendring?

- Vi vil ikke forhaste oss. Jeg ser heller ikke for meg de helt dramatiske endringene. Vi vil ta den tiden vi trenger for å bygge det Visund vi mener er et bedre Visund.

Odd Moen har sagt at han har inntrykk av at forventningene fra Visund er noenlunde like de en hadde da de var i Mobil. Verden lå åpen, de hadde nye muligheter og ønsker om å få utvikle seg, jobbe med andre ting og på andre måter.

- Ja, det tror jeg han har rett i. Det ligger nok slike ønsker hos de ansatte på Visund og.

Trondheims- konferansen 2003

Skrevet av: Kari Bukve

Denne artikkelen bygger på diverse innlegg og på gruppearbeidene som var på konferansen, samt OFS egne erfaringer på dette.

Utsagn fra trondheims-konferansen:

” Rasing av industrien er en politisk villet utvikling. Når industrien først er bygd ned er den vanskelig og bygge opp igjen.”

Industrien i Norge er på retur, 5000 arbeidsplasser er forsvunnet i Norge i løpet av et år. NHO forsøker å skyldte dette over på dårlig konkurransekraft som kommer av vår lønnsøkning. Internasjonale konjunkturforhold påvirker arbeidsledigheten i Norge mer enn lønnsoppgjørene. Kronkurs og rentepolitikk spiller inn i langt større grad en lønnsøkning alene. Norges konkurransekraft er svekket med 15 % på et år.

Flere og flere opplever at arbeidsoppdrag blir satt ut til avdelinger i utlandet. En tillitsvalgt i et Kjemisk selskap fortalte på konferansen at et arbeidsoppdrag gikk over til Ungarn. De inviterte arbeiderne i Ungarn over på kurs for å bli kjent med dem og for å få forklaring på de lave lønningene. De fleste arbeiderne der hadde to jobber som var offisielle, i tillegg jobbet de gjerne svart for å overleve. De hadde nesten ingen offentlige velferdsordninger, så de er avhengig av å ha en privat sykekasse. Er det moralsk ansvarlig at norske selskaper er med på å lage slike dårlige rammevilkår for arbeidere i andre land?

Det hevdes at utflytting av Norske arbeidsplasser er en politisk ønsket utvikling, og når man leser diverse artikler i avisene så er det lett å forstå argumentet: Fiskekrok fabrikken som får penger fra Norad for å lære opp arbeidere i Kina, samtidig som de kutter 200 arbeidsplasser i Norge, undertøysfabrikken som ikke fikk støtte for å slå sammen driften med en annen fabrikk, men ble tilbudt støtte for å flytte bedriften ut til Baltikum!

Rederiene som i lang tid har sparket ut Norske sjøfolk og erstattet dem med utenlandske.

Til sammenligningig kan du ansette to norske sjøfolk på lønnen til sju utenlandske.

Flere land har nettolønnsordning til sine sjøfolk dvs at skatten til sjøfolkene går tilbake til rederiet, men Norge har ingen lignende ordninger som stimulerer til at Norske sjøfolk kan beholde jobben.

Paradokset i NHO lønnsfastsettelse politikk

Som De Facto rapporten “Lokal lønn et skritt fram og to tilbake”, har NHO hatt uttalte mål fra 1990 at all lønnsfastsettelse skal flyttes fra sentrale forhandlinger ned til den enkelte bedrift, fjerning av alle sentrale lønnsbindinger som lavtlønnsgarantier, minstelønnsgarantier, ansiennitetstillegg og andre sentralt avtalte tillegg sørge for at lønnsdannelsen helt og fullt tar utgangspunkt i bedriftens egen situasjon og resultater, ikke i kjøpekraftsbetraktninger og sammenligninger med andre, gjøre lønnsfastsettelsen individuell også på de områder som tradisjonelt er omfattet av kollektivavtaler. NHO har for eksempel 150 avtaler med LO.

I dag roper NHO og politikerne på at lønnsveksten er for høy, men 2/3 av all lønnsøkning er blitt tatt ut lokalt i industrien. De lokale avtalene har ikke streikerrett så de kan ikke skyldte på at fagforeningenes makt er for stor.

Signaler som gir grunn til uro

Våre velferdsordninger som vi i dag har tatt som en selvfølge, er i ferd med å bli satt under sterkt press. Sykelønn, pensjon, uføretrygd og arbeidsledighetstrygd er et sikkerhetsnett der hullene er i ferd med å bli større og større.

Norge har høyeste sykefraværet i Norden, dagpengeordningen under arbeidsledighet er blitt redusert, vilkårene for uføretrygd er blitt strammet inn. Fleksibiliseringen i arbeidslivet er den største ufordringen med hensyn til sykepengeordningen. Økningen i løsvikarer og kortidsansatte - disse har i realiteten ikke krav på sykepenger. De vil bare få sykepenger for de få dagene de har avtalt. Løsvikarene vil heller ikke komme inn under bedriftens kollektive pensjonsordninger, og dermed ikke kunne opptjene rettigheter. Dette er en kjent sak spesielt i forpleiningen offshore og i hotell og restaurantbransjen. Dette alene er grunn for at alle bør støtte tillitsvalgte som tar opp kampen for at flest mulig skal få fast ansettelse.

Trondheimskonferansen

Skrevet av: Kari Bukve

Samling for felles kamp for arbeid og faglige rettigheter

Uttalelse om flytting av etablerte arbeidsplasser

Trondheimskonferansen den 7. til 9. februar med 213 faglige tillitsvalgte og medlemmer fra hele Norge protesterer mot Bondevik-regjeringens planer om flytting av etablerte arbeidsplasser i 8 statlige tilsyn ut av Oslo, og mot at statsråd Victor Norman gjennom dette forslaget viser en total arroganse overfor arbeidstakerne i tilsynene ved at han skalter og valter med arbeidsplasser og arbeidstakere uten tanke for konsekvensene for den enkelte.

Det er de 900 tilsatte i tilsynene og deres familier som må bære de menneskelige, sosiale og økonomiske belastningene ved flytting. Ca. 4000 mennesker blir berørt av ulempene, usikkerheten, utryggheten og den unødige tids- og pengebruken.

Dette er familiefiendtlig politikk!

Undersøkelser viser at ca. 95 % av de tilsatte vil slutte og at det vil ta 5-10 år å bygge opp igjen den kompetansen som går tapt. En tvangsflytting er det motsatte av et inkluderende arbeidsliv som er et prinsipp og en avtale Victor Norman som arbeids- og administrasjonsminister har det overordnede ansvaret for.

Arbeidsløsheten er stigende. Regjeringen ser rolig på at arbeidsløsheten stiger i privat sektor og skaper helt bevisst mer arbeidsløshet i offentlig sektor, fordi de vet at flertallet av de tilsatte i tilsynene ikke kan flytte med.

Dette er ikke distriktpolitikk. De fleste tilsynene foreslås flyttet til store byer etter norske forhold. Flere av tilsynene er allerede desentralisert med distriktskontorer flere steder i landet og har også mange tilsatte fra distriktene i hele Østlandsområdet. Dvs. at mange arbeidstakere fra distriktene i realiteten vil miste arbeidsplassen sin.

Utflyttingen vil koste staten mellom 1,2 og 2 milliarder. I tillegg til statens utgifter kommer ekstrakostnadene for bedrifter og organisasjoner som samarbeider med tilsynene.

For dette beløpet kunne Statens nærings- og distriktsutviklingsfond skape eller styrke 10 – 20.000 arbeidsplasser i distriktene. Eller en kunne bevilge mye ekstra til infrastruktur og til kommunene.

Regjeringen ønsker en effektiv, ryddig og byråkratisk offentlig sektor. Planene for utflytting er det motsatte av dette og vil medføre at publikum og brukere får et mye dårligere tilbud. Alle de 118 spesialistene i Luftfartstilsynet vil slutte. I Konkurransetilsynet vil kun tre av 106 flytte. Tapet av kompetanse vil ha store konsekvenser for brukerne.

Tvangsflyttingen vil bl.a. bety høyere priser for forbrukerne. Dette betyr også at samfunnssikkerheten, tilsyn med medieutviklingen, sikkerheten i luften, til sjøs og på arbeidsplassene vil svekkes i mange år framover.

Stortingsflertallet svekker faglige rettigheter!

Torsdag 6. februar vedtok Odelstinget en lovendring av Arbeidsmiljølovens § 50, som vil få dramatiske følger for ansatte både i privat og offentlig sektor:

- maksimalgrensene for overtid pr. uke og pr. fire ukers periode fjernes
- rammen for årlig overtid fra 200 til 400 timer utvides. (tar vi med differansen mellom tariffert arbeidstid og lovfestet arbeidstid blir det adgang til å jobbe 520 overtidstimer i året.)
- det blir tillatt å jobbe gjennomsnittlig 48 timers uke over en fire (seks) måneders periode.
- innenfor grensen på 400 timer skal overtiden kunne avtales direkte mellom arbeidsgiver og den enkelte arbeidstaker, uten at tillitsvalgte må kontaktes.
- den "frie" avtaleretten avvikler Arbeidstilsynets oppgave med å vurdere dispensasjoner for overtidbruk.
- Ut over dette gis bedriftene adgang til å avtale med sine tillitsvalgte at arbeidsdagen kan være opptil 16 timer, og at gjennomsnittsberegningen av ukentlig arbeidstid kan skje over en periode på inntil ett år.

Reaksjonene mot lovforslaget fra fagbevegelsen og bl.a. Arbeidstilsynet var så kraftig at lovbehandlingen ble utsatt 9. desember i fjor. Men nå følte Stortingsflertallet seg sterk nok. Troen på at markedskreftene kan ordne opp idet meste, er blitt rene besvergelsen, både i NHO og blant politikerne. Kombinert med høy arbeidsløshet fører dette til at maktforholdene i arbeidslivet endres. Fagbevegelsen svekkes.

Gjennom mer enn et tiår har det i Norge vært et kontinuerlig press mot normalarbeidsdagen og arbeidstidsbestemmelsene i tariffavtaler og lovverk. Hovedmålet er å gjøre arbeidskraften billigere og lettere tilgjengelig. Det kalles "kostnadseffektivitet" og "konkurranssevne", men betyr at arbeidstakerne i større grad må jobbe i det omfang og til de tider som bedriftene finner mest lønnsomt. Med lengre, eller opphevet normalarbeidsdag prøver man å fjerne grunnlaget for skifttillegg og kompensasjoner for å jobbe ubekvem. Dette har ikke NHO greid gjennom tariffoppgjør. Bondevik 2 og FrP ble redningen.

Det jobbes i dag overtid tilsvarende 65.000 årsverk. Vi trenger ikke et arbeidsliv der færre jobber mer, mens omtrent 100.000 er uten jobb. Mer overtid vil øke arbeidsledigheten. Er det noen som tror at det blir noe mer inkluderende arbeidsliv med denne liberaliseringa? Og hva med de arbeidsløse? Bondevik-regjeringa fikk vedtatt et statsbudsjett med kraftige kutt i de arbeidsløses økonomiske rettigheter.

Arbeidsgiverne har nå fått et sterkt redskap for å bryte ned fagforeningas og samfunnets muligheter til å forsvare ansatte mot et uttidig press og økte krav til den enkelte arbeidstaker om å jobbe mer og være enda mer fleksibel. Dette vil merkes av ansatte både i pleie- og omsorgssektoren, i prosessindustrien og i andre bransjer.

Da Arbeidsmiljøloven ble vedtatt for 25 år siden, var hele arbeiderbevegelsen engasjert i kampen for et bedre og tryggere arbeidsliv. I dag er de fysiske arbeidsmiljøproblemene fortsatt svært omfattende, og stress og psykiske lidelser har vokst i omfang. Arbeidslivet brutaliseres og fortsetter å støte ut folk som ikke kan yte full innsats.

Vi vil oppfordre klubber, fagforeninger, fagforbund og LO til å ta denne utviklingen på alvor. Vi må slå sterkere ring om våre medlemmers helse og miljø på arbeidsplassen og ikke la arbeidsgiverne splitte oss i et A-lag og et B-lag. For å oppnå dette trenger vi snarest å utvikle kollektive strategier som kan gjøre oss i stand til å gjenvinne tapte faglige rettigheter.

Trøtthet dreper

Trondheimskonferansen registrerer med skrekk og gru den utviklingen som nå skjer med arbeidstidsbestemmelsene. Tidligere er det blitt lov å holde butikkene åpne døgnet rundt, uten tanke på konsekvensene for de som jobber der.

6. februar i år ble overtidsbestemmelsene i Arbeidsmiljøloven endret av Stortingets flertall (Høyre, Krf, Venstre og FRP). Det åpnes for å jobbe 16 timer i døgnet i lange perioder, begrensningene pr. uke og måned fjernes, i tillegg blir det opp til den enkelte arbeidstaker å stå imot presset om økt overtid. De tillitsvalgte settes ut av spill. I dagens situasjon, med en stadig mer brutal konkurranse, anbud og privatisering er det ingen tvil om at de nye reglene vil bli brukt for det de er verd.

Det er heller ingen tvil om at dette vil føre til økt sykefravær, flere utslitte og flere på uføretrygd, stikk i strid med den offisielle politikken fra myndighetenes side og et klart brudd på avtalen om inkluderende arbeidsliv. I tillegg vil vi få flere ulykker. De aller fleste større ulykker de senere år har lange arbeidsøkter som en bakenforliggende årsak. Dette er til det kjedsommelige dokumentert overfor myndighetene.

Regjeringa har satt ned et arbeidslivslovutvalg som skal behandle forslag til endringer av lovene i arbeidslivet. Trondheimskonferansen reagerer sterkt på at regjering og stortingsflertallet slik griper direkte inn i mandatet til dette utvalget.

På tross av dokumentasjon og alle advarsler, sitter representanter for LO og YS fortsatt i utvalget. Trondheimskonferansen mener LO og YS ikke har annet valg enn å trekke våre representanter fra utvalget og bruke alle ressurser på full mobilisering i hele fagbevegelsen. Det kan ikke lenger herske noen tvil om regjeringens hensikter. Allerede nå bør vi varsle at Generalstreik er vårt svar på tukling med vern av de grunnleggende arbeidstakerrettigheter, sikkerhet og helse. Vi vil ikke bare slå tilbake nye angrep, vi vil reversere vedtaket 6. februar.

Næringsministerens forslag om Privatisering av Statkraft må stanses. Et salg av Statkraft er tyveri fra befolkningen.

Vi reagerer kraftig på Næringsminister Ansgar Gabrielsen sitt utspill om del-privatisering av Statkraft. Dette innebærer en videreføring av det liberaliserte energimarkedet.

Den eksplosive utviklingen av strømprisene har sin årsak i innføringen av et fritt strømmarked. Privatisering av Statkraft betyr at alle styringsmuligheter forsvinner og overlates profittens jungellov.

Næringsministeren kan ikke ha overhørt mye av debatten som har gått i media eller på TV hvor befolkningen gir klart uttrykk for statlig og offentlig kontroll over norsk vannkraft. De norske vannkraft ressursene er nasjonal eiendom som tilhører folket. Norsk vannkraft har bidratt til næringsutvikling gjennom hundre år, og har en sentral rolle i distriktene. Vi er en av verdens største energinasjoner, noe som innebærer at forvaltning, og styring av ressursene medfører et stort ansvar.

Norge har to måter å utøve styring på, den ene er regulering, som vi har gjennom NVE, og det andre er gjennom det statlige, og offentlige eierskapet. Begge deler vil være nødvendig, nå mer enn noen gang, etter hvert som utviklingen av markedet brer seg i Europa, men dette forutsetter at kraftlevering og produksjon trekkes ut av det frie markedet.

Det må for all del forhindres at regjeringen som åpenbart er i utakt med befolkningen, ikke gis anledning til å selge folkets eiendom uten protest.

En delprivatisering av Statkraft vil ha vidtrekkende konsekvenser. Det betyr det samme som å privatisere store deler av energiproduksjonen og distribusjonen i Norge.

Statkraft er i dag inne på eiersiden i BKK, Skagerak, Agder og flere andre selskaper i Norge. Disse selskapene har også transport av strøm som felt, og ved en privatisering av Statkraft så har man også privatisert store deler av nettet.

Det kan ikke være Norges behov for mer penger som driver frem et forslag om privatisering av Statkraft, derfor må det være ren idéologi som ligger til grunn for forslaget.

Politiske partier, enten de nå kommer fra høyre eller venstresiden i politikken må ha som sin viktigste oppgave å tjene folket og nasjonen. De salg og børsnoteringer av statlige selskaper vi har sett tidligere må gi rett til å spørre om politikken med å selge har vært riktig.

Befolkningen er opptatt av at det skapes arbeidsplasser, og at pris og kvalitet på sentral infrastruktur og nasjonal eiendom er god.

Har de siste årenes utvikling bidratt til noe av dette? Telenor har gitt bortfall av tusenvis av arbeidsplasser, prisene skyves over på kundene og kvaliteten og tilbudet svekkes. Dette gjelder flere områder slik som posten, jernbanen osv.

Har man solgt seg ut som eier så har man ikke anledning til å reversere og angre. Vi må forhindre at det spilles hasard med Statkraft og energiforsyningen som innsats.

Slik som utviklingen er i Europa hvor det bygges opp noen få gigantiske energiselskaper, så er det viktigere enn noen gang å motstå forslagene om en slik privatisering. Man trenger ikke være særlig spåmann for å finne ut at selskapet vil bli kjøpt opp av en av disse gigantene, som vil bruke norsk vannkraft i sin markedspolitik.

Det vil være tilnærmevis umulig for Norge å ta politisk grep overfor multinasjonale selskaper som har kjøpt opp energiproduksjon og forsyning i Norge.

Ansgar Gabrielsens utspill om privatisering må møtes med massiv motstand. En slik politisk idéologi som disse står for, er Norge som nasjon ikke tjent med.

Nytt fra klubber og bedrifter

Skrevet av: Mette Møllerop

Nytt styre i Eurest

OKE, OFS-klubben i Eurest valgte nytt styre på årsmøtet 5. og 6. februar.

Klubbleder

Oddleiv Tønnessen
Øvre Barkvedvegen 8
Tlf: 51 74 97 06
4100 JØRPELAND
Tlf. kontor: 51 89 88 91
Mobil: 934 24 342
E-mail kontor: Oddleiv.Tonnessen@eurest.no
E-mail priv: Oddletoe@frisurf.no

Nestleder

Kenneth Hatteberg
Postboks 345 Tlf: 924 16 319
5343 STRAUME
Tlf. kontor: 51 89 88 92
E-mail kontor: Kenneth.Hatteberg@eurest.no
E-mail priv: texhat@online.no

Økonomiansvarlig

Per Arne Solberg
Nordre Skogvei 7
Tlf: 55 29 45 55
5057 BERGEN Fax: 55 29 41 26
E-mail: per.solberg@broadpark.no

Styremedlemmer

1. Bertha Rydningen

Bjøllehaugveien 15
Tlf: 52 83 12 90
5545 VORMEDAL
E-mail: bertha.rydningen@chello.no

2. Nigel Henriques

Møllevannsvn. 77 A
Tlf: 38 03 33 09 / 957 22 947
4617 KRISTIANSAND
E-mail: n.henriq@frisurf.no

3. Einar Urdal

Heptekjerreveien 7A
Tlf: 38 158 481 / 971 17 647
4700 VENNESLA
E-mail: einurdal@start.no

4. Per Christian Leirvåg

Hestetreet
Tlf: 56 14 18 80 / 5593 77 52
5320 KJERRGARDEN
E-mail: intang@online.no pchle@statoil.com

5. Jorunn Fimreite
Hetlebakkveien 193
Tlf: 917 16 215 / 55 18 89 96
5131 NYBORG
E-mail: jorunn@hetlebakken.com jofim@statoil.com

Varamedlemmer

1. Svein Kåre Tjelta Gitlestein
Tlf: 38 34 00 90
4580 LYNGDAL
E-mail: svein-k-tjelta@sensewave.com

2. Torstein Evensen
Mellomlia 39 A
Tlf: 735 26 413
7018 TRONDHEIM
E-mail: torsteinevensen@hotmail.com

3. Anne Grethe Bjerg
Bokngaten 90
Tlf: 52 72 29 21
5537 HAUGESUND
E-mail: erling.bjerg@cello.no

4. Ole A. Larsen
Gimleveien 50 A
Tlf: 38 09 41 71
4630 KRISTIANSAND

Urvstemming om bedriftsforsamling.

Et flertall i valgstyret har vedtatt at det skal gjennomføres uravstemming om direkte valg til bedriftsstyre. Stemme materiell vil bli utlevert på driftsenhetene og frist for å avgi stemme er satt til 21.mars 2003.

Kontakt OKE for nærmere informasjon.

Nettolønnsordning for sjøfolk utvidet

Regjeringen led et sviende nederlag da stortinget overraskende vedtok å utvide nettolønnsordningen for sjøfolk. Sosialistisk Venstreparti gikk med på et kompromiss som innebar å opprette et fond som skal gå til kompetanseheving og rekruttering i de maritime næringene, spesielt rettet mot opplæring til sjøs.

Statoilansattes Forening, SaF, aksepterer ikke Statoils manglende ansvar for brudd på arbeidstids-bestemmelsene

Arbeidstilsynet har politianmeldt Statoil for brudd på arbeidstidsbestemmelsene ved Statoil Mongstad. Utenlandske arbeidere har arbeidet på anlegget i opptil 60 timers uke og med lønninger langt under en ordinær norsk timelønn. Blant ansatte sies det at blant annet polakker har hatt en lønn på 25 kroner timen.

I et intervju med NRK Hordaland fredag 21. februar, sa informasjonsleder ved Statoil Mongstad, Kåre Ness, at dette ikke er flaut for Statoil. Ness legger ansvaret for brudd på arbeidstidsbestemmelsene på Aker Kværner og deres underleverandører.

Anlegget som skal produsere svovelfri bensin bygges nå av rundt 150 bygningsarbeidere som stort sett er utenlandske. Statoil har gitt oppdraget til Aker Kværner som har solgt kontrakten videre til et nederlandsk selskap. Dette selskapet har solgt kontrakten videre til et tysk firma. Som kjent har Statoil en policy som stiller samme krav til HMS-standard hos sine underleverandører som til seg selv.

- Vi aksepterer ikke at Statoil løper fra sitt ansvar i denne saken, sier Odd Moen, nestleder i Statoilansattes Forening. I vårt regelverk går det klart fram at våre underleverandører skal etterleve Statoils krav til HMS-standard. Vi er derfor også noe

forbaset over Erling Øverland, konserndirektør for forretningsområdet Foredling og markedsføring, sin holdning til alvoret i saken:

Øverland har uttalt at det er uakseptabelt at det foregår brudd på norsk lov på Statoils anlegg og at de er i kontinuerlig dialog med Aker Kværner som er hovedkontraktør. – Vi har innskjerpet rutineene mot Kværner og dets underleverandører og får nå daglige rapporter som viser at det ikke foregår brudd på arbeidstidsbestemmelsene, sier Erling Øverland.

Brev til Colombias President

Herr Álvaro Uribe Vélez, President i Colombia

Oljearbeidernes Fellessammenslutning, OFS, i Norge med sine 5 500 medlemmer reagerer svært negativt på den siste utviklingen i Colombia. Vi følger spesielt med utviklingen av de faglige rettigheter og situasjonen for våre fagforeningskollegaer i Colombia. OFS har nå blitt informert om en arrestordre mot vår kamerat Hernando Hernandez, eksleder og nåværende internasjonal sekretær i oljeforbundet USO. OFS har kjent Hernando Hernandez i mange år, og han har besøkt vår kongress i Norge flere ganger. Han er vel kjent som en dyktig fagforeningsleder både på et nasjonalt og internasjonalt nivå, alltid opptatt av å forsvare de grunnleggende menneskerettighetene utarbeidet av FN.

USO har i sin lange kamp i å forsvare ECOPETROL, som et statlig oljeselskap, blitt utsatt for en makaber utslettelsespolitikk med følgende resultat: Det har blitt myrdet ca. 100 arbeiderne, aktivister og fagforeningsledere, 2 er forsvunnet, 29 har vært fengslet, mer enn 10 har blitt kidnappet, nærmere 300 har blitt interne flyktninger, mer enn 100 har blitt truet på livet, ca. 300 forfølges nå i rettssystemet og 5 sitter.

OFS har selv arbeidet og streiket for at det norske statlige oljeselskapet, Statoil, fortsatt skulle være statseid. I motsetning til USO kan vi gjøre det uten angrep i fra udemokratiske krefter i landet. Som forsvarere av demokratiske rettigheter må vi reagere når myndighetene i et land som Colombia missbruker sitt maktapparat for å knuse de faglige rettigheter. Vi føler med landets befolkning som lever under et regime som skaper et samfunn hvor trakassering, arrestasjoner, kidnapping og mord av fagforeningsledere er blitt en del av den Colombianske hverdagen.

OFS vil påpeke det faktum at i november 2002 ble 11 oljearbeiderne sparket fra sine stillinger, bl.a. 7 medlemmer av fagforeningsledelsen i Cartagena. I de siste dagene har den nåværende leder i USO Rodolfo Gutierrez og pressesekretær Edgar Mojica, blitt utsatt for et attentat og Alirio Rueda ble skutt under en biltur i nærheten av Barrancabermeja.

Herr President, denne utvikling kan ikke fortsette. OFS krever at vår kamerat Hernando Hernandez blir frikjent øyeblikkelig. Vi ber også om respekt for de demokratiske og faglige rettigheter utarbeidet av i FN.

Med vennlig hilsen

Terje Nustad

Leder OFS

Advokatsamarbeid

OFS og advokatfirmaet Vogt & Wiig har inngått en samarbeidsavtale som gjelder behandling av yrkesskader for medlemmene i OFS. OFS vil arbeide aktivt for å la Vogt & Wiig håndtere saken for medlemmer som er rammet av yrkessykdom eller yrkesskade.

Når en yrkesskadesak kommer inn til Vogt & Wiig, håndterer firmaet saken direkte med den skadelidte.

I saker der ansvar for yrkesskedeforsikringsselskap er på det rene, dekkes rimelige og nødvendige advokatutgifter av ansvarselskapet. Den viktigste kilden for dekning av advokatutgifter er dermed det ansvarlige forsikringsselskapet.

Den skadelidte skal på denne bakgrunn ikke selv behøve å betale for juridisk bistand. Vogt & Wiig betinger seg imidlertid rett til å beholde en viss andel av innbetalte erstatnings- eller forsikringsbeløp på klientskontoen til sikkerhet for og avregning av salær og utlegg.

Nærmere orientering om avtalen kan fås ved OFS sin juridiske avdeling.

Statoils fagforeninger støtter Rosenbergarbeiderne

Tidlig fredag morgen demonstrerte ansatte fra Aker Kværner Rosenberg sammen med Statoilansatte og flere av deres tillitsvalgte mot Statoils tildeling av Snøhvit-kontrakten til det spanske verftet Dragadas. Einar Risa, klubbleder ved Rosenberg holdt appell på vegne av verftsarbeiderne. HMS-sekretær i Statoilansattes Forening ga i sin appell full støtte til Rosenbergs ansatte. - Vi forstår og støtter deres misnøye med Statoils ledelse fullt ut, sa Økland blant annet. Tillitsvalgte i verftsindustrien og oljeindustrien vil i framtida holde kontakt med hverandre for å utvikle et gjensidig samarbeid for å komme ut av dette uføret, sier tillitsvalgte i Statoilansattes Forening.

Full støtte til Rosenbergansatte fra tillitsvalgte i Statoil.

Fagforeningsnei til å sette Veslefrikk ut på anbud

Fagforeningene i Statoil har ikke tillit til ledelsen i saken om Veslefrikk. - Statoils ledelse må legge vekk planene om å sette Veslefrikk ut på anbud, sier Stein Bredal, YS/SaF tillitsvalgt i Statoil. Vi har også skrevet en tvisteprotokoll hvor vi klart gir uttrykk for disse synspunktene.

Tidligere i uka var Oddvar Haugvaldstad fra NOPEF og Stein Bredal YS/SaF ute på Veslefrikk for å orientere medlemmene om fagforeningenes syn på situasjonen.

Mer bruk av overtid

Odelstinget har vedtatt endringer i arbeidsmiljøloven som åpner for mer bruk av overtid. Rammene for å jobbe overtid blir utvidet fra 200 til 400 timer pr. år.

Dette kan gjøres ved at det inngås en avtale mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Lovens ramme for tillatt overtid for en uke og fire sammenhengende uker blir også opphevet.

Fagforeningene vil med denne forandringen i arbeidsmiljøloven bli satt på gangen i spørsmål om overtid, sier arbeidsutvalget i Statoilansattes Forening. En kan lett se at det nå vil legges hardt press på den enkelte når det er spørsmål om overtid.

Dagens bruk av overtid tilsvarer ca. 65 000 årsverk. Odelstingets vedtak er usolidarisk i en tid med meget stor arbeidsledighet. Statoilansattes Forening sier videre at dette vedtaket vil medføre en enda kraftigere brutalisering av norsk arbeidsliv og føre til at tallet på langtidsykemeldte og uføretrygdede vil øke på grunn større press og stress i arbeidslivet. Dette er regjeringens bidrag til inkluderende arbeidsliv og deres middel mot høyt sykefravær.

Vi får håpe at de med denne forandringen av arbeidsmiljøloven legger enda en alen til sitt fall.

Norge må si nei til USAs planer om krig mot Irak. NOPEF og OFS i felles uttalelse:

Det heter videre i den felles uttalelsen fra NOPEF og OFS: En krig vil forsterke lidelsene til Iraks befolkning og gjøre det vanskeligere å få en demokratisk utvikling i landet. En krig vil kunne sette hele Midtøsten i brann og styrke terror- og krigskreftene også ellers i verden. En krig vil svekke den internasjonale rettsorden og FN som konfliktløser og fredsskaper. En krig vil også medføre en massiv sløsing med ressurser i en verden som roper etter tiltak mot fattigdom.

NOPEF og OFS mener alt må gjøres for å unngå en krig. Organisasjonene har derfor besluttet å slutte seg til "Fredsiniciativet Ingen krig mot Irak" hvor hovedformålet er å stoppe krigsplanene og å organisere en stor, fargerik demonstrasjon i Oslo på den internasjonale aksjonsdagen 15. februar 2003. NOPEF og OFS vil delta på en tilsvarende demonstrasjon i Stavanger og oppfordrer alle medlemmer til å delta i disse og tilsvarende opplegg.

Forlik mellom NHO og OFS/YS i sak om klubbleder Oddleiv Tønnessen

NHO og OFS/YS ble mandag 3. januar enige om forlik i saken som NHO hadde anlagt mot OFS/YS om å fjerne klubbleder Oddleiv Tønnessen som tillitsvalgt. Partene er enige om å dele saksomkostningene for Arbeidsrett og Høyesterett.

OFS er godt fornøyd med at NHO og bedriften ikke finner det hensiktsmessig å frata Oddleiv Tønnessen sitt tillitsverv.

OFS håper dette kan bidra til å løse opp de siste flokene i Eurest når det gjelder Oddleiv Tønnessen og hans oppsigelsessak. OFS håper også at dette vil bidra til et godt samarbeid slik at den gjensidige tillitten kan videreutvikles til felles beste.

Oddleiv Tønnessen er svært godt fornøyd med den løsningen saken har fått.

- Som tillitsvalgt har jeg vært en budbringer for medlemmenes meninger og skal ikke straffes for det. Jeg håper nå på gode løsninger også i de sakene som gjenstår, sier Tønnessen.

Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund (NOPEF) og Oljearbeidernes fellessammenslutning (OFS) reagerer sterkt på USAs aggressive politikk overfor Irak. NOPEF og OFS mener at USA i realiteten har satt FN på sidelinja med sin klare uttalelse om at USA vil gjennomføre en krig uansett hva FN vil komme fram til.

Dette er i hovedsak en kamp om Iraks oljeressurser. Norge må si nei til USAs planer om krig mot Irak, og ikke delta i en krig som USA og andre måtte sette i gang, heller ikke om USA, i strid med folkeretten, skulle få gjennomslag for en krigsresolusjon i FN, sier de to oljefagforbundene i felles uttalelse.

Støtteerklæring til Utdanningsforbundet

Oljearbeidernes Fellessammenslutning, OFS, vil med dette uttrykke sin fulle støtte til Utdanningsforbundet sin kamp i mot "forhandlingsdirektivet" i fra Regjeringen, representert ved utdanningsminister Kristin Clemet. Dette direktiv kan ikke oppfattes som noe annet en at angrep på de faglige rettigheter og respekt for det etablerte avtalesystem.

Denne sak bør oppta alle som driver med fagforeningsarbeid, når en ser konsekvensene i et mer langsiktig perspektiv. Lokal lønnsdannelse og individuelle lønninger vil rive fundamentet under enhetsskolene og åpne for en større privatisering av skolevesenet. Dette vil igjen bety en splittelse og et farvel til en solidarisk lønnsutvikling blant lærerne og de fagorganiserte.

Regjeringen opptrer respektløst og kan ikke oppfattes som noe annet enn en undergraving av de faglige rettigheter. OFS stiller seg undrene til de andre hovedorganisasjonene, som ved sin passivitet aksepterer Regjeringens handlemåte. Det er i slike situasjoner en samlet fagbevegelse skulle ha reagert i felleskap.

Vi har full forståelse for den varslede demonstrasjonsstreiken.

OFS hilser til alle landets lærere og oppfordrer til fortsatt kamp, stå på!

Tusenvis av fagorganiserte til politisk streik

Fredag 28. februar går tusenvis av fagorganiserte til en politisk storstreik i protest mot regjeringens passive industripolitikk. Etter at initiativet ble tatt av oljeforbundene OFS og NOPEF, klubben ved Kværner Rosenberg/Fellesforbundet og EL IT (Rogaland) for et par uker siden, har stadig flere klubber, fagforeninger og forbund sluttet seg til.

I Stavanger blir det et stort arrangement ved Oljemuseet i tilknytning til streiken. I store deler av landet går det parallelt en rekke liknende arrangementer.

LO-leder Gerd Liv Valla, Terje Nustad, leder i OFS og Leif Sande, leder i NOPEF vil holde appeller. Kaizers Orchestra skal få opp stemning og streikevilje.

OFS oppfordrer alle fagorganiserte om å støtte opp om streiken som varer fra kl. 11 til 14 og delta i arrangementet ved Oljemuseet som starter kl. 12.

Tre timers politisk streik 28. februar kl. 11

Fagorganiserte i olje-, verkstedsindustrien og andre bransjer går til tre timers politisk streik fredag 28. februar 2003 kl. 11 i protest mot regjeringens passive industripolitikk.

Det er fagorganiserte fra Fellesforbundet, NOPEF, OFS, NITO, Lederne, EL & IT (Rogaland), Forbundet for ledelse og teknikk, Prifo m fl som står bak streiken. Samtidig oppfordres andre til å slutte opp om demonstrasjonen.

I et opprop heter det:

- Norge er inne i en dyp industripolitisk krise. Det er ikke bare

olje- og verkstednæringen som merker problemene; hele industri-Norge og flere andre bransjer er rammet. Mens industrien taper kampen om nye kontrakter, og stadig flere arbeidsplasser trues av konkurs, nedleggelse og utflagging, sitter den norske regjering handlingslammet. Fagorganiserte må ta et oppgjør med en politikk som truer med å rasere norsk industri.

- Regjeringen mangler en helhetlig og langsiktig industripolitisk strategi og gjør ingen ting for å sette inn mottiltak og styre utviklingen. En regjering som overlater industripolitikken til markedet, fraskriver seg ansvaret for arbeidsplassene og legger i realiteten opp til en styrt avvikling av industrien her i landet.

- Med loven i hånd og aktiv politisk vilje kan våre sentrale politiske myndigheter styre utviklingen i en langt mer konstruktiv retning. Landets olje- og industriansatte sier NEI til en regjering som ikke løfter en finger for å sikre og opprettholde en nasjonal industrivirksomhet.

- En av de viktigste årsakene til norsk industris problemer er den høye kronekursen. Her må regjeringen ta aktive pengepolitiske grep for å motvirke utviklingen. Myndighetene må endre Norges Banks operative mål, slik at det kan tas hensyn til stabil kronekurs og sysselsetting.

- Vi krever at landets politiske myndigheter så snart som mulig legger fram en industripolitisk handlingsplan for å få norsk industri på fote igjen.

Vellykket politisk markering!

Under kongressen 2002 vedtok OFS en resolusjon om samling av fagbevegelsen og felles strategi for å møte kommende utfordringer i oljevirkomheten. I dag viste ti tusener av fagorganiserte muskler og krevde politisk handlekraft fra regjeringen for å få stoppet nedleggelsen av norsk industri.

LO leder Gerd Liv Valla sa blant annet at mange av toppene i samfunnet ser arbeidsløsheten som et statistikkproblem.

Vår egen OFS Leder Terje Nustad var tilfreds med at tusener hadde møtt opp for å markere politisk. Han påpekte at det som skjer i oljeindustrien også skjer i andre industriområder og i offentlig sektor, slik at hele det norske samfunn er på vei inn i en forvittringsfase. OFS lederen etterlyser handlekraft fra regjeringen og spurte tilslutt om vi har råd til å vente med å skifte den politiske ledelse til valget i 2005. "Vi krever en regjering som sier at arbeid som skal utføres i Norge skal utføres til norske lønns- og arbeidsvilkår, en regjering som ikke aksepterer at det blir utført arbeid til timelønner ned mot 25 kroner timen og med 60 timer uke slik vi kunne lese om i avisene forrige uke", uttalte Nopef leder Leif Sande i sin appell.

I Haugesund var det 3 lokale appeller fra lokale tillitsvalgte fra EI & IT Forbundet ved John Helge Kallevik, Svein Tore Bjelland fra OFS og Per Bjørn Eriksen, leder i Jern og Metall i Haugesund.

I tillegg holdt Sylvia Brustad, AP og Finn Erik Thoresen, 2. nestleder i LO hver sine appeller. De lokale tillitsvalgte er enige om at dette må følges opp fra hele fagbevegelsen med konferanser om industripolitikk i regi av fagbevegelsen. En tenker på tilgang til energi for industrien og fordelene av å ha gassen i nærområdet, både til industrielle formål og til å produsere energi med gasskraftverk.

Ulovlige kontrakter i Vest-Sahara

Seismikk-selskapet TGS-NOPEC fra Nærnes på Hurum inngikk i mai 2002 kontrakter med oljeselskapene TotalFinaElf og KerrMcGee om kartlegging av havbunnen utenfor okkuperte Vest-Sahara. Hittil har selskapet hevdet at kontraktene er lovlige. Nå sår statssekretær Vidar Helgesen tvil om lovligheten av dem. Støttekomiteen for Vest-Sahara kjenner til at det internasjonalt vurderes tiltale mot selskapene som tar del i den ulovlige oljeindustrien i de okkuperte områdene. Deriblant TGS-NOPEC fra Hurum.

Etter at Marokko okkuperte Vest-Sahara i 1975, har flertallet av Vest-Saharas befolkning, 170 000 mennesker, bodd i flyktningeleirer i Algeries ørken. Nå har de bodd der i 27 år, fremdeles prisgitt internasjonal bistand. Befolkningen som fortsatt lever på okkupert område, 50 000 mennesker, lever under daglig undertrykking av marokkansk politi. TGS-NOPECs aktiviteter legger forholdene til rette for ulovlig oljeutvinning, og styrker dermed Marokkos grep om området. Dette vil føre til en fortsatt lidelse for flyktningefolket.

Om selskapets uetiske aktiviteter i farvannene utenfor Vest-Sahara, har det blitt åpnet en hjemmeside

Alle aksjonærer vi har kontaktet (unntatt Storebrand og Folketrygdfondet), snart 20 totalt, har valgt å selge sin aksjepost av etiske grunner. Statssekretær Vidar Helgesen sår tvil om legaliteten av TGS-NOPECs kontrakt med okkupasjonsmakten, Jan Petersen har uttalt at norske selskaper bør vise aktsomhet i farvannene utenfor det okkuperte området. Et tredvetalls norske organisasjoner krever at selskapet annullerer sin kontrakt, underskriftslisten ble overlevert selskapet på Stortinget på fredag.

De siste dagene har det stått artikler i mange av riksavisene, deriblant:

<http://www.aftenposten.no/nyheter/okonomi/article.jhtml?articleID=496358>

For mer informasjon, kontakt: Erik Hagen, Støttekomiteen for Vest-Sahara, tlf.: 45265619

Trafikkulykke med dødelig utfall

Det var med sorg vi i dag mottok beskjed om at en av våre kolleger på Scarabeo 6 var gått bort i en tragisk trafikkulykke i går.

Sverre Kurth var tillitsvalgt i Nopef og verneombud på sitt skift og viste gjennom dette at han var en som var opptatt av sine medmennesker og derfor også villig til å ta ansvar for dette.

Vi føler sterkt med de pårørende i den sorg de nå føler.

Bedriften dropper innleie av arbeidskraft.

OKE har på infomøte blitt innformert om at Compass Group foreløpig skrinlegger sine planer om innleie av arbeidskraft til å dekke bedriftens fremtidige arbeidskraftbehov. Årsaken til dette er at våre søsterselskaper ikke kan "Levere Varene" etter intern kartlegging av personalressursene. Driftsdirektør avviste at denne beslutningen var basert på OKE sin steile motstand mot denne ordningen og opplyste at alle de andre fagforeningene hadde stilt seg positive til denne ordningen!!??. OKE krever at bedriften må dekke sitt arbeidskraftbehov ved egne ansatte og vil arbeide aktivt mot innleie av arbeidskraft.

20 år siden forpleiningen gikk inn i OFS

Det er nå 20 år siden forpleiningsarbeiderne på sokkelen organiserte seg i OFS. Det konstituerende møte for Catering Ansattes Forbund, CAF, fant sted på KNA hotellet i Stavanger 2. mars 1983. Michael Wathne og Oddleiv Tønnessen ble valgt til henholdsvis leder og nestleder.

Etableringen av CAF ble starten på en meget aktiv fagforeningsperiode, hvor forpleiningsarbeidernes jobbsikkerhet, lønnsharmonisering og krav om operatøransettelse ble satt på dagsorden.

Forpleiningsarbeidernes kamp om bedre lønns og arbeidsvilkår toppet seg i 1986. CAF gjennomførte da en streik som stanset all olje og gassproduksjon i tre uker. Resultatet av streiken ble ikke materialisert før året etter, da forpleiningsarbeiderne sammen med borerne, ble en del av en felles tariffavtale med de operatøransatte.

Det var også i denne perioden Statoil og Hydro besluttet å ansette egne forpleiningsarbeidere. OFS vil hevde at det var forpleiningsarbeidernes egen aktive fagforeningskamp som var hovedårsaken til, at de norske oljeselskapene ville drive egen forpleiningstjeneste.

Forpleiningsarbeidernes aktive fagforeningskamp ble også en utfordring for det etablerte OFS, som tradisjonelt kun bestod av ansatte i operatørselskap. Det oppstod problemer når flere forbund ønsket å gå til streik og når det manglet en samordning. Samholdet ble satt på prøve da forpleiningsarbeiderne benyttet sin streikerett, og de andre ble "overraskende" tatt ut i lock-out. Samarbeidsklima ble anstrengt og resultatet ble at makten i de fire OFS forbundene ble samlet, og vi fikk et sentralstyrt OFS.

Til tross for aktiv fagforeningskamp så er det dessverre ikke grunnlag for å hvile på laurbærene. Arbeidsforholdene i norsk oljevirksomhet er presset og markedskreftene er sterkere enn noen gang. Dette vises ved at de etablerte forpleiningselskapene går på store tap. Dette påvirker selvfølgelig arbeidsforholdene i selskapene. Krav til operatøransettelse er derfor en fortsatt målsetting for OFS.

OFS gratulerer forpleiningsarbeiderne med deres 20 års jubileum i OFS og ser frem til nye tiår med felles kamp for rettferdige arbeidsforhold.

MVH
OFS
Terje

Universal Sodexh Forhandlingsmøter

Omsider har klubben fått en dato for det forhandlingsmøte som skulle vært holdt for flere uker siden. Vi beklager at det nå sitter medlemmer å venter på avgjørelser i saker som går direkte på deres lønns og arbeidsvilkår, som alt skulle vært ferdigbehandlet i bedriften.

På samme møte vil det bli diskusjoner av flere arter og noen av disse vil nok for mange oppleves som ubehagelige.

Vi vil komme med informasjon om dette etter møtet.

Den 26.02.03. startet arbeidet med nye klubbavtaler. Med de signaler vi har fått i den senere tid ser det ut til at det denne gangen blir enda mer problemer brakt inn i dette enn tidligere. Vi forventer derimot at bedriften forholder seg til de avtaler som regulerer dette arbeidet og møter med åpent sinn til dette.

Twistemøte med NR vil bli avholdt den 05.03.03. om de tvisteprotokoller som ligger i bedriften/klubben for dette området.

Dette møtet skulle også vært avholdt for mange uker siden etter de regler som gjelder for slikt.

Nye oppdrag med flere arbeidsplasser.

Bedriften er flinke til å sikre flotelloppdrag. Safe Scandinavia skal snart ut på sokkelen og dette betyr at mange av våre vikarer er sikret arbeid til langt ut på sommeren. Det er også muligheter for ytterligere oppdrag så sysselsettingssituasjonen ser for øyeblikket positiv ut.

Arbeidseminar for styret.

Som nevnt tidligere skal styret i OKE avholde et arbeidsseminar hvor det skal utarbeides et grundig arbeidsdokument for klubbens videre arbeid. Med dagens tilbudspakker på flyreiser etc skal arbeidsseminaret avholdes i Barcelona i tidsrommet 29.mars til 2.april.

Pressemelding fra Norsk Helikopter-ansattes Forbund

Norsk Helikopteransattes Forbund (NHF) støtter Fellesforbundet, NOPEF, OFS, EL & IT Forbundet, PRIFO, Lederne, Forbundet for ledelse og teknikk, NITO Stavanger, LO i Stavanger sitt opprop i forbindelse med politisk streik den 28 februar. NHF støtter oppropet ved å oppfordre sine lokalforeninger til å delta i streiken. Lokalforeningene er således fristilt med hensyn til deltagelse.

NHF ønsker med dette å vise sympati for arbeidstakerer på arbeidsplasser som trues av konkurs, nedleggelse og utflagging. NHF har også egeninteresse av en helhetlig og langsiktig industripolitisk strategi som legger forholdene til rette for norske arbeidsplasser som er utsatt for global konkurranse. Flere av arbeidsplassene i helikopterbransjen innenfor teknisk & administrativt område arbeider i en sterk global konkurranse. NHF er et landsomfattende, frittstående og partipolitisk nøytralt forbund som organiserer i underkant av 600 arbeidstakerer i helikopterbransjen. NHF organiserer teknisk, administrativt, trafikkpersonell og redningsmenn.

Med Vennlig hilsen

Leder

Pål Bentsen

Veslefrikk

Skrevet av: Mette Møllerop

Statoils ledelse har satt i gang flere piloter og prosjekter. To av disse er Veslefrikkstudien og Tampen 2020 prosjektet. Konsernledelsen har gjort det klart at resultatet av disse prosjektene og pilotene ville danne grunnlaget for nye driftsmodeller på alle felt der Statoil er operatør.

Fagforeningene i Statoil ble med i Vesle-frikkstudien fordi vi oppnådde enighet med bedriften om at studien skulle ha som målsetting å vise at Statoil kan drive feltet med egne ansatte også i halefasen.

Dette arbeidet har vist at det er store muligheter til forbedringer i måten å drive feltet på med egne ansatte og vi mener derfor at det skulle være godt grunnlag for å arbeide videre med dette alternativet. Men konsernledelsen besluttet at også utsetting av alle arbeidsoppgaver unntatt undergrunn skal utredes videre og det på en slik måte at det skal danne grunnlag for et bindende tilbud dersom dette alternativet er det billigste. Situasjonen i denne saken kommer fram i vedlagte protokoll:

I denne saken forsøker Statoil å skyve partnerne foran seg, men vi kjenner til at det er forståelse blant partnerne for at vi skal få jobbe videre med egen drift uten å ha trusselen om utsetting hengende over oss.

I prosjektet "Tampen 2020" har bedriften fremmet en drifts- og vedlikeholdsfilosofi som går ut på at det bare skal være en minimum fast bemanning på plattformene for å ta seg av de løpende oppgavene. Resten av arbeidsoppgavene skal utføres som prosjektstyrt kampanjevedlikehold. Videre har bedriften informert fagforeningene om at PKF skal omdannes til å ta opp i seg de som blir overtallige og sikre en fleksibel og effektiv disponering av personellet til oppgaver innenfor hele forretningsområdet UPN.

Vedlagte skisse viser hva dette vil føre til:

Et av prinsippene i dokumentet "Statoils driftspraksis" er at drift og vedlikehold skal utføres av egne ansatte. Bedriften har skrevet under en protokoll med fagforeningene om en revitalisering av "Statoils driftspraksis". På tross av det har ledelsen nå orientert fagforeningene om prinsipper for omstilling der det heter: "Kjøpe eller gjøre selv bestemmes av hva som er forretningsmessig riktig".

Fagforeningene mener at ledelsen klart bryter med de prinsippene vi til nå har lagt til grunn i Statoil. Vi mener at dersom dette ikke blir stoppet vil det legge forholdene til rette for utsetting av arbeidsoppgaver overalt i selskapet. Det vil føre til forskjellsbehandling og svekkelse av lønns- og arbeidsvilkår. Ved at opparbeidet kompetanse ikke blir utnyttet og tatt vare på vil det også føre til redusert kvalitet, dårligere regularitet og svekket sikkerhet. En slik ensidig vekt på markedskreftenes krav vil ødelegge mulighetene for en forsvarlig utnyttelse av olje- og gassressursene som skal komme hele folket til gode. Fagforeningene i Statoil vil gå inn for et breiest mulig samarbeid for å kjempe i mot denne utviklingen.

Tiltak

På bakgrunnen av uenigheten om videreføring av Veslefrikkstudien er fagforeningene enige om å trekke seg fra videre deltakelse i denne studien. Fra 13. til 14. februar gjennomfører fagforeningene "Tampenkonferansen" for tillitvalgte i dette området. Ledelsen i Tampen, Oljedirektoratet og våre representanter i "Tampen 2020" er blant innleiderne på denne konferansen. Målet med denne konferansen er å utarbeide en felles strategi for videre arbeid i Tampen 2020.

Lederne i Statoil Hallstein Tonning

NITO i Statoil Finn Nygaard

NOPEF i Statoil Lill Heidi Bakkerud

YS i Statoil Hans Marius Saltveit

Når våkner fagbevegelsen fra tornerosesøvn?

Skrevet av: Mette Møllerop

Skal arbeiderens lønnsøkning og forbedrede arbeidsvilkår stort sett få skylden for økte utgifter i bedriftene? Er ikke arbeiderne lenger delaktig i å skape eller bygge?

”Du er en utgift” en effektiv retorikk som skaper skyldfølelse. Margaret Thatchers mantra på 1980 tallet ”en hver er sin egen lykkes smed, det finnes ikke noe menneskelig fellesskap lenger” gjorde en slik retorikk mulig.

Ropene om fortjeneste og effektivisering er to faktorer som pr i dag skaper nok støy til å overdøve andre viktige faktorer i arbeidslivet

Når ingen høres

Gruppen maling og stillas som arbeider offshore har i flere år måttet bruke verneutstyr som gir støy utover den aksepterte normen. Når det ble forsøkt tatt opp av bransjefolk ble det neglisjert inntill året 2002. En yrkesgruppe ble i lang tid avspist med verneutstyr som på sikt fratok dem hørselen, og dermed sosialt liv, opplevelser og kommunikasjon. Lønnsmessig ligger de lavt fordi operatørselskapene sparer noen kroner på å ansette disse via underleverandører.

Arbeidstilsynet stoppet i oktober 2002 alt arbeid på Statoils nye anlegg på Mongstad med umiddelbar virkning. Årsaken var et ulovlig oppsatt stillas. Rundt 800 belgiske arbeidere ble midlertidig satt av jobben sin. Import av utenlandske stillasbyggere bidrar til å øke presset på yrkesgruppen ytterligere, en tiltrengt forbedring av lønns- og arbeidsvilkår vil kunne ta lang tid.

Skip: Ombord på offshore servicefartøyer går de en rotasjonsordning som er 4 uker på og 4 uker av. Den daglige rotasjonen kan være 12 timer på 12 timer av. Norske redere sier opp norske sjøfolk og tar i stedet inn utenlandsk arbeidskraft. Lavere lønnskostnader er avgjørende, sikkerhet kommer i annen rekke.

Flere båter har lav bemanning og en daglig skiftordning med 6 timer på og 6 timer av. I beste fall vil de sistnevnte kun få sammenhengende søvn på 4,5 timer daglig i 4 uker.

Å jobbe 4 uker sammenhengende på nattskift påvirker også dine 4 friuker på land. OFS har fått opplyst at på samme båt hadde utenlandske kolleger skift på 8 uker på og 4 uker av. I en av lugarene ble det målt et støynivå på over 85 desibel. Kolleger har tatt opp saken med rederiet gjentatte ganger, men ingenting skjer. Rederiet sier at det vil bli altfor kostbart å gjøre noe med dette.

Forpleining offshore: Forpleiningen opplever utstøtning av arbeidslivet i større grad enn andre grupper offshore. I et selskap med 700 ansatte kan det i løpet av en 10 årsperiode dokumenteres at 250 ansatte har mistet helsesertifikatet og er dermed regnet som arbeidsudyktige offshore. Selskapene konkurrerer på lave kontrakter og lav bemanning. Operatørselskapene synes det er greit fordi en kan måle sin egen forpleining opp mot selskapenes, og kutte kostnader i egen forpleining forhold til det.

Samfunnet i vårt eller et annet land, individet og familien betaler regningen for et ødelagt arbeidsliv. Slik konkurranseforholdene kan slå ut, blir noen grupper i arbeidslivet mindre verd enn andre. Myndigheter og oppdragsgiver ”tillater” eller er delaktig i at det skjer. Markedet bestemmer. Når en ikke blir tillagt verdi hindrer det også et opprør effektivt, for hvem gidder å høre ?

Arbeidsforhold i andre land

Kyniske holdninger har også påvirket Europas arbeidsmarked. Desentralisering av tariffavtalene i Europa startet gradvis på midten av 80 tallet. Det begynte med arbeidstid og senere ble lønn også forhandlet lokalt. Undersøkelsen viser at jo mindre sentraliserte forhandlinger, jo større lønnsforskjeller. En kan også vise til at landene som har størst likhet i lønn bruker mest på velferd. Dersom forskjellene i lønn er større, ser det ut til at kravene til sosial sikkerhet minsker. (Kalle Moene, FAFO)

Årsaken til at desentraliserte forhandlinger er mulig, er at arbeidsgiver har flyttet, eller truer med å flytte sin bedrift til land hvor lønns- og arbeidsvilkår nesten kan defineres av arbeidsgiver alene, kombinert med høy arbeidsledighet. Dette fører til at lokale fagforeninger i Tyskland i dag forhandler seg ned i lønn for at en ikke skal kutte bemanningen. Videre har en inngått avtaler om at en kan ta inn langtidsledige på lavere lønn. En forhandler seg også ned i lønn mot å slippe omorganisering.

Dersom en ser på arbeidslivet utenfor Europa i land der fagforening tradisjonelt sett står svakere eller ikke finnes, ser en et slavesystem. Eksempelet nedenfor er hentet fra boken "No Logo" skrevet av Naomi Klein:

"I Indonesia, Kina Mexico, Vietnam og på Phillipinene finnes det som kalles eksport produksjonssoner også kalt EPZ, disse produserer klær, leker sko, elektronikkprodukter, maskiner og biler. Det finnes 52 økonomiske soner bare på Phillipinene som til sammen sysselsetter 459.000 mennesker. Med løfte om at disse sonene vil tiltrekke seg utenlandske investorer tilbyr myndighetene i disse landene skattefritak i eks antall år, lite reguleringer og tjenestene til en militærstyrke som både vil og kan slå ned uro bland arbeidstagerne.

Byen Rosario har den høyeste investering pr innbygger på hele Phillipinene, men mangler ressurser til å investere i grunnleggende tjenester som folket trenger: vann, veier, legetjenester og utdanning. 30 av 207 fabrikker i denne produksjonssonen betaler skatt, flere legger ned virksomheten for å starte opp i et annet navn for å få nyte fordel av skattefritaket. Det finnes alltid et annet land som er villig til å gi lavere bud innenfor disse sonene."

Det er teknisk sett lov med fagforeninger i Phillipinene, men i sonene er policyen at fagforeninger og streik er forbudt.

Signaler

Dagens virkelighet er blant annet høyt sykefravær, økende arbeidsinnvandring - derav flere på lave lønns- og arbeidsvilkår, økt uføretrygding, outsourcing, nedbemanning, økning i midlertidige stillinger og økning i deltidsstillinger. Dette er tegn på at økonomi overstyrer avgjørelser som ikke kommer folk flest til gode, men noen få. Jeg vil tro at en slik utvikling også er kostnadsdrivende på sikt. En annen alvorlig ting er at med utrygge arbeids- og leve vilkår stimulerer dette ikke akkurat til økning i fødselsstatistikken. Fødselstallene er synkende over hele Europa og en av forklaringene er nettopp arbeidsmarkedet.

Både i Norge og Europa er forvitring av lønns- og arbeidsvilkår en sterk tendens. Utenfor Europa er dette en smertelig og vond virkelighet for mange. "Det nytter ikke allikevel" er et vanlige utsagn i dag. Resignasjon er farlig både på en arbeidsplass og i et samfunn hvor det skjer store omveltninger

Utfordringer

Vi står ved utgangen av et industrisamfunn og er på vei inn i et tjeneste- og kunnskapsbasert samfunn. Fagbevegelsen har en stor oppgave i å makte å være premissleverandør basert på dagens og morgendagens virkelighet.

Jeg mener at den økonomiske verdensordningen slik den er blitt i dag, er i ferd med å utspille sin rolle, krig, terror og nød er lyden den lager i sin mest ekstreme form. Med økende arbeidsledighet er det lett å være med på å rope på bedre rammevilkår for bedriftene. Det er også viktig å kjempe for et humant arbeidsliv og samfunn. Fagbevegelsen må i sterkere grad synliggjøre og protestere mot uverdige arbeids- og levevilkår både i vårt eget og andre land. Hvem tjener på dårligere arbeidsvilkår og usunn konkurranse? Hvem vil være vinneren på lang sikt? Ikke folk flest, ikke miljø, ikke barn og ikke eldre.

Fagbevegelsen var ved inngangen til industrisamfunnet med på å danne et samfunn og en økonomi som var inkluderende og skapende.

Skal fagbevegelsen klare å være premissleverandør til et nytt inkluderende samfunn, må vi samarbeide, nasjonalt som globalt.

Kari Bukve

Organisasjonssekretær,

i Oljearbeidernes fellessammenslutning, OFS

Nytt helikopterutvalg

Skrevet av: Mette Møllerop

17.februar ble Oljearbeidernes Fellessammenslutnings helikopterutvalg konstituert. I utvalget sitter Per Gram, Anne Brinck-Johnsen, Amund Bjerkeseth, Helge Nilsen, Roy Erling Furre og Halvor Erikstein. I tillegg kommer en representant fra Statoilansattes Forening.

- Behovet for et helikopterutvalg er flere, sier utvalgsleder Per Gram. – Den overordnede målsettingen er å bidra til at sikkerheten for helikopterflyging over norsk sokkel nærmer seg den som gjelder for kommersiell luftfart for øvrig. I det perspektivet har vi satt opp kortsiktige og langsiktige målsettinger. Av viktige kortsiktige mål er blant annet behovet for nytt framtidsrettet redningshelikopter. OFS er representert i Helikopterfaglig Forum som skal levere sin innstilling om saken i løpet av kort tid. Dette er prioritert arbeid framover.

OFS sitt helikopterutvalg. Bak fra venstre Amund Bjerkeseth, Roy Erling Furre og Halvor Erikstein. Foran Anne Brinck-Johnsen og Per Gram.

Vi har også sterkt behov for å skifte ut helikopterflåten. I dag flyr vi med meget gamle maskiner. Nå finnes mye nytt. De helikoptrene vi bruker er designet på 50-tallet og bygget på 60-tallet. Det er altså bestefarsgenerasjonen vi flyr med.

Roy Erling Furre: - Vi får også nye aktører med varierende erfaring. Helikoptertransport i Nordsjøen er noe ganske annet enn frakt av last og personer i innlandet og under værforhold som ikke kan sammenliknes med de forholdene en må operere under i vår industri.

Hva med flygernes kvaliteter?

- Det blir en del av samme bildet. Flygerne kan selvfølgelig være flinke nok på sitt område, men mangler likevel den erfaringen som trengs ved helikopterflyging i Nordsjøen.

Per Gram: - Vi må også se på sertifiseringsforskrifter når det gjelder støy, både i kabin og cockpit. Støynivået er høyt, faktisk så høyt at en mister både konsentrasjon og kommunikasjon på grunn av støy. Det sier seg selv at det er en lite gunstig situasjon, for å si det mildt. Ved havari og påfølgende evakuering kan for eksempel støy bli et problem for en vellykket gjennomføring. På toppen kommer problemer med støyskade. Svært mange piloter har mistet jobben på grunn av støyskader og mangelfull hørsel.

Anne Brink-Johnsen: - Vi som jobber der ute har ikke noe valg når det gjelder transport. Det er ikke bare å sette seg på bussen til jobben. Vi vil derfor ha transporten mest mulig sikker.

Roy Erling Furre: Totalt sett er dette mange negative faktorer som virker sammen og der er ingen tvil om at helikoptertransporten er det farligste leddet i oljeindustrien.

Luftfartstilsynet

Luftfartstilsynet har fått utarbeidet en rapport som redegjør for konsekvensene ved flytting av virksomheten til Bodø.

I konklusjonen beskriver rapporten en tredelt problemstilling,

- a) Kompetanseplattform
- b) Sikkerhet/overgangsproblemer
- c) Økonomi

Om det første punktet, kompetanseplattform, sier rapporten at problemet ikke er spesielt knyttet til Bodø, men til det faktum at flytting vil føre til at Luftfartstilsynet flytter vekk fra det sentrale kompetansemiljøet i Norge.

”Norge er et lite land, også i luftfartssammenheng. Luftfartstilsynet opplever betydelige rekrutteringsproblemer for luftfartsfaglig personell i dag.

Lokalisering utfordringen er ikke primært knyttet til lønnsnivå, i konkurranse med det private næringsliv vil problemene være de samme, uansett hvor i landet Luftfartstilsynet er lokalisert. Rekrutteringsplattformen i østlandsområdet oppleves av Luftfartstilsynet som begrenset, idet det i dag er store problemer med å skaffe kvalifisert luftfartsfaglig personell. Ved flytting ut av Oslo vil rekrutteringsplattformen nødvendigvis bli vesentlig mindre, med økte rekrutteringsproblemer som resultat.”

Om sikkerhet/overgangsproblemer sier rapporten at en må regne med redusert produktivitet i en periode på minst fem år. Produktivitetssvikten vil påvirke flysikkerheten og på grunn av nødvendig prioritering av primærvirksomheten, vil flere prosjekter, som bedring av sikkerheten i Nordsjøen, bli forsinket eller stoppet. På toppen kommer økte driftsutgifter, stipulert til mellom 14 og 15 millioner kroner hvert år.

- Vi tror ikke den kompetansen som er nødvendig for helikoptersikkerheten finnes i Bodø, sier Per Gram. - Vi tviler dessuten på at direktoratet får med seg fagfolkene til Bodø. Distriktpolitikk er et argument i denne diskusjonen. Kvaliteten vil ikke lide, sies det. Vi tror ikke disse vurderingene holder.

Samarbeidsforum

Samarbeidsforum for helikoptersikkerhet på norsk kontinentalsokkel er opprettet. Forumet skal ledes av Luftfartstilsynet. Her sitter en rekke representanter for organisasjoner, myndigheter, arbeidsgivere og fagforbund med en målsetting om å arbeide for en vesentlig forbedring av helikoptersikkerheten på norsk sokkel.

Per Gram: - Det er Anne Brinck- Johnsen som sitter i utvalget for oss, mens jeg er vara.

Vi håper at dette blir et godt utvalg og vi skal gjøre vårt for at utvalget blir en viktig ressurs i arbeidet for økt helikoptersikkerhet.

Hva er de viktigste oppgavene for dette forumet?

Anne Brinck-Johnsen. – Vi skal være pådrivere for å få gjennomført de forutsetninger som er satt ned av myndigheter og aktører. Blant annet er det et mål at den totale sannsynligheten for å omkomme ved helikopterflyging skal halveres i neste tiårsperiode. Vi skal og kunne ta opp problemstillinger som har betydning for helikoptersikkerheten og foreslå tiltak til forbedring eller endring.

Det er sannsynlig at noe usannsynlig vil skje

Sitatet er hentet hos Aristoteles og brukt av Per Gram i forbindelse med en situasjon hvor faren for terrorisme øker.

- Dette er en situasjon vi må ta på alvor. Vi er opptatt av dette på generelt grunnlag, både i forhold til hva den betyr for oljeindustrien og helikoptertrafikken, og hva den betyr konkret i forhold til situasjonen nå.

Hvordan ser dere på situasjonen nå?

- Vi må forutsette at det finnes miljøer som er interessert i å skade spesielt amerikanske og sionistiske interesser, og som er i stand til å gjøre det. I Norge i dag er det så langt vi vet ikke noen økt beredskap på bakgrunn av Irak-krisen. Politiets sikkerhetstjeneste ser ingen grunn til bekymring. Da er jeg virkelig bekymret og det er da jeg siterer Aristoteles.

Hva kunne for eksempel skje?

- Det er ikke noe poeng i å skremme vettet av folk, likevel bør en ha et realistisk forhold til situasjonen. Det er ikke så unaturlig å tenke seg et scenario hvor en skyter ned et helikopter som er på jobb for et amerikansk selskap, rammer amerikanske interesser og setter en effektiv stopper for all offshorevirksomhet både her og i den øvrige verden, i hvert fall for en periode.

Samarbeid både på tvers og på langs

Slik kan en definere de åpne målsettingene som ligger som grunnlag i OFS sitt nye helikopterutvalg.

Per Gram: - Vi vil samarbeide med de organisasjonene som er nødvendige og naturlige i hver enkelt sak. I en del saker er det ofte politikk involvert. Noen ganger går slikt samarbeid smertefritt, andre ganger kan det være mer anstrengt. Uansett, saken er viktig og vi vil stille opp i alle de sammenhenger vi mener er aktuelle og bidra med vårt syn og vår kompetanse. Vi har også operative helikopterflygere med i utvalget, og det styrker selvfølgelig utvalget faglig.

Generelt vil vi promotere helikoptersikkerhet i alle fora hvor vi føler det er nødvendig, ikke i konkurranse med noen, men vi vil være et supplement. Vi har felles interesser med alle som jobber for å bedre sikkerheten for helikopterflyging over norsk sokkel.

det juridiske HJØRNE – bedriftsforsamling

Skrevet av: Mette Møllerop

Advokat Birgitte Rødsæther tar i denne spalten opp saker som har tilknytning til arbeidsforhold. Forslag til emner som ønskes belyst eller spørsmål i enkeltsaker kan sendes til OFS.

Aksjeselskap i Norge styres etter to lover; aksjeloven og allmennaksjeloven. Lovene regulerer de to forskjellige typene aksjeselskap – aksjeselskap (AS) og allmennaksjeselskap (ASA). En forskjell mellom disse to typer ligger i kravet til størrelsen på aksjekapital. Reglene om bedriftsforsamling er imidlertid de samme og fins stort sett i allmennaksjeloven, og med en henvisning fra aksjeloven til denne.

Etter aksjeloven § 6-35 skal en bedrift med mer enn 200 ansatte ha bedriftsforsamling. Bedrifter med mer enn 50 ansatte kan ha bedriftsforsamling.

Bedriftsforsamlingen skal bestå av minst 12 personer. En tredjedel av bedriftsforsamlingen skal velges av/blant de ansatte.

Bedriftsforsamlingens oppgaver framgår av allmennaksjeselskapsloven § 6-37. Bedriftsforsamlingen skal velge bedriftens styre. Bedriftsforsamlingen skal føre tilsyn med styrets og daglig leders forvaltning av bedriften. En kan si det slik at bedriftsforsamlingen er et organ mellom generalforsamling og styret. Generalforsamlingen har normalt ett møte i året. Bedriftsforsamlingen har møter "så ofte som nødvendig" eller når minst en seksdel av medlemmene krever det.

Hva er så forskjellen på styret og bedriftsforsamling? Også i bedriftens styre skal de ansatte være representert med minst to medlemmer. Bedriftens styre står for driften av selskapet på eiernes (og de ansattes) vegne. Bedriftsforsamlingen er et kontrollorgan. Hvert medlem av bedriftsforsamlingen kan kreve opplysninger av styret og av selskapets daglige ledelse. Bedriftsforsamlingen kan også iverksette undersøkelser av/i selskapet. Og de ansatte har her et mektig instrument etter § 6-39. Etter krav fra de ansattes representanter i styret kan skifteretten nedsette granskere for å bringe på det rene om bedriftsforsamlingen har fått alle opplysninger den har bedt om.

Til dette vil man kanskje innvende at ansatte har representanter også i bedriftens styre. Etter min mening er det viktig å se forskjellen på styret, som jo er selskapets øverste ledelse, og bedriftsforsamlingen som har en kontrollerende funksjon. I tillegg sitter det minst fire representanter for de ansatte i bedriftsforsamlingen mot to i styret. Denne forskjell gjør at bedriftsforsamlingen i enkelte tilfeller nok vil være et sterkere kontrollorgan for de ansatte enn styret. I bedriftens styre kan det skje at de ansattes representanter blir "gisler" for eiernes interesser. Det kan være lettere å forsvare ansattes interesser mot eiernes i bedriftsforsamlingen. For det første kan det være lettere å stå mot press fra eiernes representanter når man er fire i stedet for to. For det annet er det nok lettere å undersøke og kritisere konsekvenser av styrets beslutninger og styrets prosesser i bedriftsutvalget enn når man sitter i styret og blir en del av dets arbeid. Som kjent fanger bordet. Disse forhold styrkes ved at loven stiller som krav at bedriftsforsamlingen, etter forslag fra bedriftens styre, skal avgjøre 1) investeringer av betydelig omfang for bedriften, og 2) rasjonalisering eller omlegging av driften som vil medføre større endring eller omdisponering av arbeidsstyrken.

I disse situasjonene blir bedriftsforsamlingen et sensurorgan for styrets planer. Jeg tror nok at det kan være situasjoner hvor de ansattes interesser i slike situasjoner bedre vil kunne ivaretas gjennom en bedriftsforsamling enn kun ved ansattes styrerepresentasjon.

Det kan avtales at man ikke skal ha bedriftsforsamling. En slik avtale er altså et unntak fra lovens regel om bedriftsforsamling. Det er gitt forskrift om hvordan slike avtaler skal inngås og om hvordan valg til bedriftsforsamlingen skal foregå (FOR 1998-12-18 nr. 1205). Etter forskriftens § 38 kan det inngås avtale mellom bedriften og de ansatte om at det ikke skal opprettes bedriftsforsamling eller at man skal slutte å ha bedriftsforsamling. En slik avtale må inngås mellom bedriften og enten a) lokale fagforeninger (klubber) som representerer minst 2/3 av de ansatte eller b) et flertall av de ansatte.

Forut for en slik avtale skal kunne inngås, skal den part som ikke ønsker bedriftsforsamling "meddele den annen part" sitt ønske om å avvikle eller ikke opprette bedriftsforsamling. Forskriften sier ikke direkte at meddelelsen skal være skriftlig, men dette følger forutsetningsvis av bestemmelsen. Meddelelsen eller "forslaget om å inngå slik avtale" skal nemlig framsettes for alle de lokale fagforeninger eller for alle de ansatte dersom det ikke er fagforening(-er) som til sammen representerer 2/3 av de ansatte. En slik framleggelse vil bare kunne gjøres skriftlig.

Forslaget skal videre inneholde hvilke former for økt styrerepresentasjon – ut over lovens minstekrav til ansattes styrerepresentasjon – som skal kompensere for manglende bedriftsforsamling.

Forskriften gir en 4 ukers frist for å akseptere bedriftens forslag. Er det ikke skriftlig akseptert innen fristen må det anses avvist. Bedriftsforsamling må da opprettes.

Dersom det er inngått avtale om ikke å ha bedriftsforsamling kan det oppstå spørsmål om hvordan denne avtale kan sies opp. Bedriftsstyret og bedriftsforsamling velges årlig. Det ligger i dette en forutsetning om at grunnlaget for å avvike lovens regel om bedriftsforsamling må foreligge ved hver generalforsamling i selskapet, jf forsk. § 21. Dette vil slå forskjellig ut alt etter grunnlaget i bedriften for ikke å ha bedriftsforsamling.

Dersom bedriften ikke har bedriftsforsamling fordi man var for få ansatte (for eksempel under 200) oppstår plikten til å opprette bedriftsforsamling når antallet nås. Dette er uproblematisk. Hva er situasjonen dersom man har avtalt at det ikke skal være bedriftsforsamling, jf forsk. § 39? Dersom det er inngått avtale etter avstemning med de ansatte om ikke å ha bedriftsforsamling må denne falle bort når det viser seg at det ikke lenger er flertall blant de ansatte. Forskriften løser imidlertid ikke spørsmålet om hvordan man skal måle oppslutningen om en tidligere inngått ordning. Forsk. § 24, 5.ledd inneholder imidlertid en bestemmelse om valg måte til bedriftsforsamling som må kunne anvendes analogt på spørsmålet. Dersom 1/5 del eller mer enn 200 ansatte krever avstemning skal slik avholdes.

Dersom avtale om ikke å ha bedriftsforsamling er inngått med en fagforening, kan denne forening si opp avtalen. Det må da velges bedriftsforsamling til/på den første påkommende generalforsamling. Dersom det er flere fagforeninger som til sammen representerer 2/3 av de ansatte, må valg bedriftsforsamling avholdes dersom én ønsker dette, og de resterende foreninger som ønsker å fortsette avtale ikke representerer mer enn 2/3 av de ansatte. For det første er jo avtalen inngått mellom flere parter; bedriften og fagforeningene. Da har hver av foreningene gitt sin tilslutning til ordningen og de må kunne trekke sin tilslutningen tilbake (eller si opp sin avtale). Dette kommer klarligvis også fram i § 38, siste ledd, hvorefter en av partene kan kreve ordningen opphevet. For det annet foreligger ikke vilkårene for avtale dersom ikke de foreninger som er tilsluttet den utgjør 2/3 av de ansatte. De hensyn som ligger bak denne regel tilsier at ordningen heller ikke kan opprettholdes når vilkårene for å inngå den ikke foreligger. Jeg peker her også på at ved inngåelse av avtalen skal det, i avtalen, skrives ned hvor mange ansatte det er og hvor mange medlemmer fagforeningene har. Dette for å kontrollere at vilkårene for å kunne inngå avtale er oppfylt, men også for å kunne måle endringer. Dersom vilkårene ikke lenger foreligger, for eksempel fordi det har vært vekst i antall ansatte og disse ikke er organisert, må bedriftsforsamling opprettes når foreningene ikke lenger representerer mer enn 2/3 av de ansatte.

Årets lønnsoppgjør på YS/NHO området startet fredag 7.mars

Skrevet av: Mette Møllerop

YS besluttet at årets mellomoppgjør skal være et samordnet oppgjør. Dette betyr at alle forbund i YS som har tariffavtaler med NHO skal forhandle sammen.

Først ute i forhandlingene om årets mellomoppgjør var YS og LO som gikk til forhandlingsbordet med NHO sist fredag. Utgangspunkt for årets mellomoppgjør er YS sitt inntektspolitiske policydokument, hvor YS blant annet stiller klare krav til moderate lederlønninger.

Årets mellomoppgjør er først og fremst rettet inn mot regulering av lønningene og gjennomgang av pensjon. I lys av den siste ukes avsløringer om voldsomme lønnsøkninger for en rekke næringslivsledere i fjor, er YS ytterst følsomme for hvordan NHO vil håndtere lederlønsproblematikken.

YS-NHO forhandlingene vil i hovedsak dreie seg om regulering av lønn. Samtidig poengteres det at forhandlingene naturlig vil bli farget av den situasjonen dagens arbeidstakere befinner seg i. I lys av dagens stramme arbeidsmarked, har YS også et klart fokus på både korte- og langsiktige tiltak for å få bukt med ledigheten.

Samtidig som arbeidsledigheten stiger, ser vi en trend mot en stadig mer liberal arbeidsinnvandring. I den forbindelse er det viktig å understreke viktigheten av at norske tariffavtaler skal legges til grunn. Vi vil ta sterk avstand fra en utvikling som innebærer sosial dumping og dårligere vilkår for enkelte arbeidstakere.

YS er også opptatt av endringene i overtidsreglene som ble vedtatt av Stortinget for en liten stund siden. Tariffavtalenes overtidsregler er annerledes enn det vi finner i Arbeidsmiljøloven. Fra YS sin side skal alle være tindrende klare over at vi ikke vil akseptere brudd på det regelverket som er nedfelt i tariffavtalene.

Dersom det ikke blir enighet innen noen uker, vil det mest sannsynlig bli brudd og mekling i begynnelsen av april. OFS vil i forhandlingene være representert med 1.nestleder Bjørn Tjessem.

Etter at de sentrale forhandlingene er avsluttet og rammene lagt, vil det bli forbundsvisе forhandlinger på OLF avtalen, men da uten streikerett. OFS har fastsatt en felles tariffkonferanse 7. og 8. april uavhengig av om forhandlingene mellom YS og NHO er ferdige.